

indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Op- hold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 63: Forslag til lov om ændring af konkurrenceloven. (Dominerende virksomheders samhandelsbetingelser, tilsagn, fusioner m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

(Fremsat 27/10 2004).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jens Hald Madsen (V):

Ændringerne i konkurrenceloven er et omfattende og tungt stof, men udgangspunktet er jo at få en balance mellem virksomhedernes interesser og muligheder for at kunne blive større – det vil i forhold til det internationale marked sige at kunne klare sig – at virksomheder ikke nationalt misbruger en dominerende stilling, og at man fra forbrugerside får den gennemsigtighed, der gør, at der ikke sker uregelmæssigheder.

Jeg vil først kort tage nogle af de punkter op i lovforslaget, som jeg mener er vigtige:

Konkurrencerådet får nu mulighed for i særlige tilfælde at udstede påbud over for dominerende virksomheder om at udarbejde og indsende skriftlige samhandelsbetingelser. Der har været en diskussion om, hvorvidt der skulle være omvendt bevisbyrde. Det mener Venstre er en meget ringe og dårlig idé, fordi det sådan set går meget imod de almindelige retsprincipper, vi har i Danmark. Men det er jo ikke ensbetydende med, at Konkurrencerådet ikke skal have mulighed for at få indsigt, hvis der er en mistanke om misbrug af en dominerende stilling. Derfor er det et godt kompromis, man er kommet frem til.

KL 10.05

Forbuddet mod bindende videresalgspriser får en præcision, og fusionskriteriet ændres, så forbuddet mod en fusion ikke længere forudsætter, at fusionen skaber eller styrker en dominerende stilling.

Konkurrencerådet får mulighed for at afslutte almindelige konkurrencesager ved at acceptere et tilsagn fra virksomhederne. Her vil jeg gerne understrege, at jeg synes, det er et positivt tiltag, at man bruger udtrykket tilsagn og ikke påbud. Et påbud er jo, at man efterfølgende går ind i sagen, hvorimod et tilsagn egentlig går ud på en dialog med virksomhederne for at forebygge, at man ikke kommer ud i en påbudssag. Det præciseres, at der er hjemmel til at offentliggøre også de sager, der afsluttes med bøvedtagelser.

Jeg mener faktisk, at når vi af høringssvarene kan se, at hver part ikke er helt tilfreds, er det måske udtryk for, at man har fundet et kompromis, som er acceptabelt forstået på den måde, at vægtningen har fået en bedre balance. Det mener vi i Venstre er positivt. Samtidig skal vi selvfølgelig lytte til høringssvarene og de organisationer, som har indlæg. Det vil vi fortsat holde fast i og lytte til dem under behandlingsprocessen.

Alt i alt et godt kompromis og nogle gode ændringer. Vi kan støtte lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Enhedslisten var jo positivt overrasket, da denne her regering fremlagde det oprindelige lovforslag, altså inden det kom i høringsrunde, for der var det jo meningen, at Konkurrencerådet skulle kunne forlange at se forretningsplaner for virksomheder.

Nu er det sådan, at Konkurrencerådet skal kunne bevise deres mistanke for at kunne få udleveret de her forretningsplaner. Så er det, jeg bliver nødt til at spørge Venstres ordfører: Hvordan er det helt præcist, at Konkurrencerådet skal kunne bevise deres mistanke? Det kræver jo, at de har adgang til de dokumenter, for ellers kan de ikke bevise deres mistanke. Det er sådan set hele ideen med at gå ind og kunne pålægge en virksomhed at skulle udlevere de her materialer.

Nu er det jo sådan, at man har fremsendt et lovforslag til høring, hvorefter man har forandret det radikalt, så når Venstres ordfører siger, at man er villig til at lytte til høringssvarene, vil jeg gerne spørge Venstres ordfører, om man ville være villig til at udsende det nye lovforslag i høring, sådan at f.eks. Forbrugerrådet har mulighed for at kommentere de forandringer, der er lavet af lovgivningen.

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

For at svare på det sidste først: Jeg ser ikke nogen hindring for, at vi under behandlingsarbejdet kan fortsætte med at lytte. Behandlingsprocessen er vel sådan, at hvis Forbrugerrådet har yderligere indsigelser, kan de komme med dem, f.eks. også efter førstebehandlingen. Så det kan jeg ikke se noget problem i. Vi vil i hvert fald helt klart lytte.

Om de ændringer af bestemmelserne kan man sige, at Konkurrencerådet kan påbyde en dominerende virksomhed at indsende sine samhandelsbetingelser til Konkurrencestyrelsen, når der foreligger en ikke ubegrundet klage fra en konkurrent, når der foreligger særlige markedsforhold, og når der på grund af disse forhold er et særligt behov for, at Konkurrencestyrelsen får en større indsigt i, hvorledes den dominerende virksomhed fastsætter sine priser, rabatter m.v.

Konkurrencerådet kan sagtens ud fra markedsforholdene og ud fra konkurrencesituationen se på, om der er en berettiget grund til at få en større indsigt. Så stort hemmelighedskræmmeri er der ikke i forhold til at se, om en virksomhed har en dominerende position, og om man har en mistanke om, at der foreligger et misbrug af den.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg kan ikke lade være med at more mig over, at Venstres ordfører står og siger, at man vil lytte til høringssvarene. Jeg kan jo ikke andet end at give Venstres ordfører ret, for man har i forbindelse med høringsrunden lagt sig fuldstændig fladt ned på maven for industrien i Danmark, fuldstændig fladt ned på maven.

Kl. 10.10

Det vil sige, at det lovforslag, som blev rost af nogle organisationer, bl.a. af Forbrugerrådet, har man ændret fuldstændig fundamentalt. Man har lagt sig fladt ned på maven for Dansk Industri, men det er jo typisk for denne her regering, og resultatet er, at kontrollen med de store virksomheder bliver væsentlig ringere end den, man havde lagt op til oprindeligt, og det synes jeg er meget, meget synd.

Jeg vil gerne bede Venstres ordfører bekræfte, at der jo ikke foreligger en dom over virksomhederne, blot fordi man pålægger dem, at man skal have fingre i de aftaler, de har lavet. Det er jo på baggrund af det materiale, man så kan gå ind og

vurdere, om der faktisk foreligger en situation, som man må gribe ind over for.

Der er altså ikke tale om bevisbyrde forstået på den måde, at alene det, at man bliver bedt om at indsende de her papirer, betyder, at man på forhånd er dømt. Tværtimod ville det jo i lovforslagets oprindelige form give Konkurrencerådet mulighed for enten at konstatere, at der intet er i vejen, at der altså ikke er nogen begrundet mistanke, eller også ville det give Konkurrencerådet et værktøj til at afsløre det, hvis der f.eks. var monopoldannelser a la det, vi har set med Arla, hvor en virksomhed ikke har opført sig ordentligt.

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Men det ville da også være ganske forfærdeligt, hvis man begyndte at dømme virksomhederne, næsten inden man overhovedet har læst de oplysninger, man får.

Det, det handler om, er jo en dialog mellem virksomhederne og Konkurrencerådet om, hvorvidt man misbruger sin position eller ej. Vi må jo acceptere, at når Danmark er et lille land i forhold til det internationale marked, kan man nationalt få en dominerende position på det danske marked, for det bliver man nødt til for at kunne konkurrere på det store internationale marked.

Jeg er ikke overrasket over, at Enhedslisten ikke kan se de interesser, som virksomhederne har, og jeg er ikke overrasket over, at Enhedslisten angriber Venstre for at ligge fladt på maven for virksomhederne. Det gør vi ikke. Vi har bare den holdning, at vi har en markedsøkonomi, som hedder virksomheder og arbejdspladser, som vi lever af, og det betyder, at vi er i en konkurrencesituation, hvor det handler om at finde en balance også i forhold til de øvrige lande, for det, der er konsekvensen, er, at virksomhederne flytter ud af Danmark og til et andet land, hvis der ikke er harmoni i forhold til de andre lande.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Det, man måske kunne være lidt overrasket over, er, at et påstået liberalt parti har så travlt med at forsvare monopoler, som Venstre har. Vi taler om dominerende virksomheder, altså om gode, gammeldags monopoler, som tryner deres små konkurrenter, som forhindrer forbrugerne i at få billigere varer, og som forhindrer et ordentligt, bredt varesortiment.

For at forhindre misbrug af en dominerende stilling skal myndighederne kunne få en række oplysninger omkring rabatter og markedsføringsstilskud. Nu sætter man en masse betingelser op for, hvornår det alligevel ikke kan lade sig gøre. Det er det, der er underligt.

Derfor er mit spørgsmål til hr. Hald Madsen: Hvorfor skal der foreligge særlige markedsforhold? Hvorfor skal der foreligge en ikke ubegrundet klage? Hvorfor skal der være særlige behov, der gør sig gældende? Hvorfor kan myndighederne ikke bare få lov at bede om de oplysninger, de har brug for for at afgøre, om der er tale om misbrug af dominerende stilling? Det mangler vi svar på.

På det mere principielle plan: Mener hr. Hald Madsen, at det er vigtigt for danske virksomheder for at kunne ekspandere på de store markeder at få lov til at misbruge deres dominerende stilling? Er det i virkeligheden det, der ligger i, at Venstre ønsker, at man skal have lov til at misbruge sin dominerende stilling, at det er for at kunne ekspandere på de internationale markeder?

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Jeg vil til indledning lige sige, at Venstre tager udgangspunkt i at være liberal, og det vil sige, at vi meget dyrker, at der er mulighed for, at nye selvstændige iværksættere har mulighed for at blomstre op. Det kan man selvfølgelig ikke under en monopol-situation, så derfor er jeg meget enig i udgangspunktet.

Ser man på de betingelser, der er – lad os nu tage betingelserne – er en, om der foreligger særlige markedsforhold. Det er jo klart, at det jo skal dokumenteres, at der er en monopolagtig situation. Det er det første kriterium. Det her handler egentlig om kriterierne for, at man kan bevise, at det er en dominerende situation.

En anden betingelse er, at det skal være en ikke ubegrundet klage fra en konkurrent, for hvis det var sådan, at man som konkurrent kunne komme med alle mulige klager, ville det være ren chikane, for så ville man lægge en administrativ byrde på sine konkurrenter. Så det skal vi selvfølgelig også have fjernet.

Så er der selvfølgelig det, at når de kriterier er bygget op, kan man fra Konkurrencerådets side kræve at få de her oplysninger.

Kl. 10.15

For mig at se er det en strålende værktøjskasse for Konkurrencerådet til at lave den kontrol.

Jeg er da fuldstændig enig i, at vi ikke skal have virksomheder, som misbruger deres position. Det er overhovedet ikke forudsætningen for at kunne klare sig på det internationale marked, tværtimod, for de kommer til at konkurrere med mange andre store virksomheder. Så jeg er meget enig i betragtningerne.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Godt, så er vi altså enige om, at vi ikke vil have dominerende virksomheder, der misbruger deres dominerende stilling. Det er formålet med at lave denne her paragraf. Så langt, så godt.

Så spørger jeg: Hvorfor kan myndighederne så ikke, når de har en mistanke, uden videre sige, at nu vil vi have det her belyst, nu beder vi virksomheden om at oplyse sine samhandelsbetingelser til os som myndighed, sådan at vi kan foretage en vurdering af sagen?

Hvorfor skal der være alle mulige betingelser, for at det kan lade sig gøre, en særlig markeds-situation, en ikke ubegrundet klage osv., som et hav af jurister derefter vil kunne anfægte, før myndighederne kan komme i gang med det, som myndighederne skal, nemlig at undersøge, om der er misbrug af en dominerende stilling? Hvorfor alle disse betingelser, hvis det ikke er for at beskytte monopoloet?

Hvad er det saglige, markedsøkonomiske, effektive argument for ikke at give myndighederne det værktøj, de har brug for, nemlig at få de oplysninger om, hvilke rabatter der er givet, hvilke markedsføringsbidrag der er ydet, for at kunne se, om Arla eller Carlsberg eller andre dominerende virksomheder rent faktisk holder de små ude af markedet, som dermed har den konsekvens, at forbrugerne ikke får deres frie valg og tilstrækkelig billige priser?

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Se, nu ved jeg godt, at en virksomhed ikke er en person, men jeg ved, at SF går meget op i at retsbeskytte det enkelte individ.

Det her handler faktisk om, at en beskyldning, en anklage, en mistanke til en virksomhed om misbrug af sin position er en alvorlig anklage. Derfor er det, der ligger i det her, at Konkurrencerådet selvfølgelig skal have nogle værktøjer til at kunne agere, men de skal så sandelig også inden for nogle rammer kunne begrunde, hvorfor de gør, som de gør.

Altså det her er jo ikke en politistat, det er jo ikke en jagt på virksomheder. Det handler bare om, at lovgivningsmagten stille og roligt sammen med virksomhederne finder ud af en dialog og sørger for at kontrollere, at der ikke sker et misbrug. De kriterier, der er sat for Konkurrencerådet, er da ikke særlig svære at opfylde. Hvis der er en sag, kan de nemt opfylde de her krav, det er ikke noget problem.

(Kort bemærkning).

Jan Trøjborg (S):

Jeg troede, at en bred kreds af partier, herunder Venstre, var enige om, at vi skulle have en konkurrence Lovgivning, der sikrer de små virksomheders mulighed for at vokse på markeder, der er domineret af meget store selskaber, og sikrer os imod, at meget store, dominerende selskaber kunne forfalde til at bruge ufine metoder.

Derfor vil jeg gerne spørge hr. Jens Hald Madsen: Hvad er forklaringen på, at regeringspartierne løber fra deres eget forslag, som var et udmærket værktøj for myndighederne, så de kunne forhindre misbrug af dominerende stilling? Hvorfor flygter man fra et udmærket forslag og i stedet for fremsætter det her mismask, som enhver kan se, hvis man læser § 10 a, ikke vil virke i praksis?

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Jeg ved ikke, om regeringspartierne løber fra noget som helst. Det, der bare er helt grundlæggende – det er det i hvert fald for Venstre – er, at brugen af omvendt bevisbyrde ikke er noget, der er dansk retspraksis, og det burde det heller ikke være. Uanset om man er en person eller man er en virksomhed, bør det være sådan, at en myndighed skal kunne samle så meget dokumentation sammen, at der er en begrundet mistanke. Det er jo det, det handler om.

Derfor gør en omvendt bevisbyrde kun en ting, nemlig skader dansk erhvervsliv generelt. Virksomhederne vil finde et andet sted at placere sig, og det vil give virksomhederne mange administrative byrder. Det handler om, hvordan man kan finde et kompromis, hvor Konkurrencerådet stadig væk får nogle værktøjer, så de kan gribe ind, hvis der sker et misbrug, men uden at pålægge virksomhederne for mange byrder.

Kl. 10.20

(Kort bemærkning).

Jan Trøjborg (S):

Vil hr. Jens Hald Madsen ikke gøre mig den tjeneste at læse lovforslaget og også læse det forslag, som ministeren oprindeligt sendte i høring? Der var jo ikke tale om omvendt bevisbyrde. Der var tale om, at konkurrencemyndighederne i særlige situationer fortroligt kunne indhente forretningsbetingelserne til behandling, således at man kunne underbygge en sag, hvis der var misbrug af konkurrence Loven.

Jeg vil gerne spørge hr. Jens Hald Madsen: Hvis nu konkurrencemyndighederne, f.eks. Konkurrencerådet, siger: Det her er så kompliceret, at det næppe vil virke i praksis, vil Venstre så være med til at ændre § 10 a, således at konkurrence Loven kan komme til at leve op til den hensigt, som hr. Jens Hald Madsen også understreger at den bør have? Vil Venstre være med til igen at ændre den?

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Jeg kan jo ikke forestille mig, at Konkurrencerådet mener, at de her kriterier ikke er brugbare. Jeg mener rent faktisk, at de er brugbare. Jeg har sådan set læst de forskellige ting. Jeg har med stor undren set udsagn, der truer med tvangsopløsning og alt mulig andet. Her bliver jeg nødt til at sige, at en decideret jagt på virksomheder ikke er en politik, der ligger hos regeringen, det er ikke en politik, der ligger hos Venstre.

Det, vi skal, er at føre en god almindelig kontrol med dem, som vil foretage et misbrug. Der er her nogle værktøjer, som er ganske udmærkede, og som jeg er sikker på at også Konkurrencerådet kan gøre nyttigt brug af.

Formanden:

Hr. Jan Trøjborg som ordfører.

Jan Trøjborg (S):

Jeg er nødt til at starte med at sige, at jeg tror, at sådan som det har været inden for det seneste års tid, kommer hele spørgsmålet om konkurrence Loven op igen i ophedet form, hvis det ikke denne gang lykkes at få lavet tilstrækkelige forbedringer af konkurrence Loven, så den kommer til at virke efter sin hensigt.

Når vi har diskuteret konkurrence Loven, har det været Socialdemokraternes holdning, at konkurrence Loven er god nok i sin hensigt. Det, det handler om, er, at få konkurrence Loven til at kunne leve op til den hensigt, som lovgiverne

har tilsigtet med de forbud, der er helt klare i konkurrenceloven.

Det spørgsmål, der har været dominerende i debatten, har været de store virksomheders misbrug af deres stilling, deres forsøg på at trænge små virksomheder ud med det, man kan kalde ufine metoder. Der har været tale om at få en konkurrencelov, der kan virke i praksis for at sikre den konkurrence, som er nødvendig på de markeder, som er domineret af nogle ganske få meget store virksomheder.

Vi havde en række forhandlinger med ministeren i sommer, og der var en forståelse for, at vi skulle lave nogle stramninger i konkurrence-loven. Ministeren har også de fleste med i sit forslag, og det siger vi tak for.

Imidlertid var det vigtigste forslag, vi diskuterede, hvorledes konkurrencemyndighederne kan få tilstrækkelig stærke midler, så de effektivt kan gribe ind over for de ganske få store virksomheder, som tilsigtet eller utilsigtet kan få en dominerende stilling på markedet, hvor det går ud over konkurrencen, forbrugerne og de små virksomheder.

Vi havde forstået, at ministeren ville fremsætte det forslag, som han lagde op til i løbet af sommeren. Det gjorde han også, i hvert fald det, han sendte i høring. Ministeren har imidlertid givet efter for indvendinger fra de store erhvervsorganisationer, de store virksomheder. Han har bøjet sig i støvet for dem, og så har han fået konstrueret en § 10 a, der nu fremgår af lovforslaget, hvor man, hvis man blot læser den, kan se, at der er tale om en papirtiger. Jeg kom til at sige til aviserne, at det er en papirtiger uden tænder. Jeg ved ikke, hvordan sådan en ser ud, men jeg tror, at man forstår, hvad jeg mener. I stedet for en § 10 a, der giver konkurrencemyndighederne et effektivt middel til at få overholdt konkurrenceloven, får vi altså, som jeg ser det, et juridisk mareridt.

Derfor vil vi naturligvis under udvalgsbehandlingen stille ændringsforslag til denne paragraf, og vi vil selvfølgelig også bede Konkurrencerådet om at hjælpe os med at få en saglig vurdering af, om det forslag, som ministeren har lagt op med alle dets begrænsninger, overhovedet kan komme til at virke i praksis.

Ministeren skal have ros for de øvrige syvotte punkter, som han har taget med, og her skal jeg blot nævne: skærpelsen af forbud mod bindende videresalgspriser; ændrede fusionsregler; at konkurrencesager kan afsluttes med frivillige, men bindende tilsagn; at forbrugerhensyn

nævnes i formålsparagraffen; at Konkurrencerådet udvides yderligere med økonomisk fagkundskab, og at der indføres den såkaldte gabe-stok for virksomheder, som har overtrådt konkurrencebestemmelserne. Alt det er godt nok.

Kl. 10.25

Men jeg tror, at jeg må afslutte med at sige, at hvis vi ikke denne gang får løst sagen om konkurrencemyndighedernes mulighed for at gribe ind over for store dominerende virksomheder, vil det være en til stadighed tilbagevendende sag i Folketingssalen. Der vil komme sager på markedet. Der vil blive anledning til, at vi kan tage den op igen i Folketingssalen. Det vil vi selvfølgelig også gøre fra socialdemokratisk side af hensyn til konkurrenceevnen og også af hensyn til erhvervslivet.

(Kort bemærkning).

Colette L. Brix (DF):

Jeg vil gerne spørge hr. Jan Trøjborg: Er det sådan, at markedet fungerer på den måde, at hvis en lille virksomhed føler sig trådt over tæerne, kan den lille virksomhed gå til konkurrencemyndighederne og sige: Vi er blevet trådt over tæerne af den her dominerende virksomhed, vil I være venlige at se på det? Man begrunder så, hvor man synes man er blevet trådt over tæerne. Har en lille virksomhed den retssikkerhed, eller har den det ikke?

(Kort bemærkning).

Jan Trøjborg (S):

Man kan jo drøfte det med sig selv, og det gør jeg så lidt, om man forstod spørgsmålet. Jeg forstod det sådan, at fru Colette L. Brix ikke synes, at små virksomheder skal have den mulighed. Jeg synes tværtimod, at vi skal have en konkurrencelovgivning, der sikrer, at de små virksomheder kan få en plads på markedet.

Det undrer mig meget, at Dansk Folkeparti, der ellers råbte meget højt om, at vi skulle have en konkurrencelov, der virkede, og vi skulle give de små virksomheder muligheder på markedet, nu har bøjet sig i støvet for nogle meget, meget store monopolvirksomheders meget stærke indflydelse og sådan fuldstændig har lagt sig fladt ned på maven for regeringens forslag, som er et juridisk mismask. Det er det. Man kan bare læse paragraffen, så kan man se, at den ikke kan komme til at fungere i praksis.

Jeg synes bestemt, det skal være således, at også små virksomheder kan rejse sager for konkurrencemyndighederne. Så er det op til kon-

kurrencemyndighederne at vurdere sagens indhold. Det, der er vigtigt, er, at konkurrencemyndighederne reelt har mulighed for at sikre de små virksomheders konkurrencemuligheder på markedet. Det er det, vi vil sikre med et fornuftigt ændringsforslag til regeringens fornuftige hensigter, som er dårligt udført i § 10 a.

(Kort bemærkning).

Colette L. Brix (DF):

Jamen er det ikke sådan, at hvis nu denne lille virksomhed føler sig forulempet, har den altså mulighed for at gøre en indsigelse? Der er mulighed for at sige: Hallo, der er noget, der er galt. Man kan sende det ind, man kan skrive om det, og så har konkurrencemyndighederne selvfølgelig den mulighed, at de kan undersøge det. Nu får de også tilført nogle flere årsværk, så der må da på en eller anden måde være mulighed for, at konkurrencemyndighederne kan se på de sager, der kommer ind, og vurdere dem en efter en.

Så vil jeg også godt lige have fat i en ting, nemlig den undren over, at Dansk Folkeparti har lagt sig på maven for de store virksomheder. Det er noget værre sludder. Det, man har gjort, er, at man har set på, at i det her land skal der være en frihed til at handle. Der skal selvfølgelig også være den frihed, at der ikke er nogen, der skal tryne nogen. Men når vi har et retssamfund, og når man ikke har omvendt bevisbyrde andre steder, heller ikke i de lande, vi konkurrerer med, heller ikke i USA, så skal vi da heller ikke til at tage sådan nogle ting i brug her i vores land. Hr. Jan Trøjborg er meget langt ude i denne her sag.

(Kort bemærkning).

Jan Trøjborg (S):

Jeg synes, at også fru Colette L. Brix' tonefald vel tilsiger, at fru Colette L. Brix erkender, at hun har en ret dårlig sag, for hun står ofte i Folketingssalen og forsvarer de små virksomheders interesser, mens det i realiteten er det modsatte, der er tale om her.

Det, der foreligger her, er jo et forslag, som i praksis gør det umuligt for en lille virksomhed at rejse en sag. Man skal være ekstremt heldig, for at konkurrencemyndighederne med de regler, der ligger i § 10 a, kan sige, at der er tale om en begrundet klage, for det skal man jo først kunne påvise fra myndighederne side, inden man kan starte sagsbehandlingen. I realiteten er det forslag, der ligger nu, skadeligt for de små

virksomheder. Det er skadeligt for deres mulighed for at vokse på markedet. Det er skadeligt for forbrugernes mulighed for at få reel konkurrence, produktudvikling og fair prisudvikling på markedet.

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Jeg bliver nødt til at sige til hr. Jan Trøjborg, at det er da tyndt at kritisere uden at komme med et konkret eksempel. Derfor må jeg spørge hr. Jan Trøjborg: Ud fra de kriterier, der er blevet sat, at der skal foreligge en ikke ubegrundet klage fra en konkurrent, at der skal foreligge særlige markedsforhold, hvad er det så for nogle kriterier, der forhindrer en lille virksomhed i at indgive en berettiget klage?

Kl. 10.30

(Kort bemærkning).

Jan Trøjborg (S):

Det er sådan set interessant nok. Da vi drøftede det i sommer, havde ministeren ikke de betænkeligheder, som hr. Jens Hald Madsen har nu. De betænkeligheder har Venstre og regeringspartierne først fået, efter at de store erhvervsorganisationer har udført deres – det skal jeg tage hatten af for – meget dygtige lobbyarbejde.

For at skære det ud i pap handler det om, hvorvidt man vil give konkurrencemyndighederne tilstrækkelig mulighed for at løse deres opgave, eller man ikke vil. Nu laver man en masse begrænsninger men hvorfor? Har man ikke tillid til sine egne myndigheder? Tilsyneladende ikke, og derfor er der lagt så mange bindinger på.

Hr. Jens Hald Madsen kan jo selv læse § 10 a og de tre betingelser, der skal være opfyldt, for at myndighederne kan anvende paragraffen. Det siger sig selv, når man læser de bemærkninger, at det bliver meget, meget, meget vanskeligt for konkurrencemyndighederne i praksis at anvende paragraffen.

Jeg forstår sådan set ikke, hvad det er for en bekymring, man har. Skattemyndighederne kan få alle de oplysninger, de vil fra virksomhederne. Hvorfor er det sådan, at konkurrencemyndighederne i en særlig situation ikke kan få forretningsbetingelser fra en virksomhed? Det har da ikke noget med omvendt bevisbyrde at gøre, som jeg ser det, men er tværtimod et fornuftigt hensyn til samfundets interesser og til de små virksomheder.

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Jeg vil gerne takke for svaret, for så kan jeg nå til min konklusion. Den er, at hr. Jan Trøjborg ikke kan komme med et eneste brugbart eksempel på, at de tre kriterier forhindrer en lille virksomhed i at indgive en berettiget klage. Det er simpelt hen for tyndt af hr. Jan Trøjborg.

Hvis hr. Jan Trøjborg har en kritik om, at det forhindrer Konkurrencerådets arbejde, burde hr. Jan Trøjborg jo have en liste med eksempler på, hvordan en lille virksomhed ikke er i stand til at komme igennem til Konkurrencerådet. Men det kan hr. Jan Trøjborg slet ikke, for det kan ikke lade sig gøre, for med de kriterier, der er, er der fri adgang for de små virksomheder til at indbette deres klage, og der er fri mulighed for Konkurrencerådet til at udføre sit hverv.

Det er det, der er sandheden.

(Kort bemærkning).

Jan Trøjborg (S):

Hr. Jens Hald Madsen snakker, som han er dygtig til, blot ud i den blå luft. Der er jo et hav, desværre, af eksempler på små virksomheder, som ikke har kunnet komme igennem med deres klager. Det er jo derfor, vi tidligere har behandlet den her sag. Tror hr. Jens Hald Madsen virkelig, at regeringen havde taget den her sag op, hvis ikke den var hårdt presset af den folkelige opinion, der krævede, at de små virksomheder fik reelle muligheder i konkurrencen?

Jeg tror også selv, de store virksomheder erkender, at man skal have en effektiv konkurrencecelovgivning. Det, der desværre er sket her, er, at regeringen har bøjet sig i forhold til det forslag, den selv lagde frem. Den har bøjet sig for et pres, der har foranlediget, at man har fundet så mange bindinger i anvendelsen af den relevante paragraf, at det ikke kommer til at virke i praksis.

Jeg er stensikker på, at det ikke kommer til at virke, og hvis ikke vi får ændret det nu, kan vi komme til at tage det op hvert eneste år her i Folketingssalen. Det kan jeg love at vi kommer til. Det ser jeg selvfølgelig frem til, for på et eller andet tidspunkt skal det nok blive gennemført, om ikke med oppositionens støtte alene i Folketinget, men så med oppositionens og befolkningens støtte.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg synes måske bare, at det her med de små virksomheder skal slå helt fast, for nu er der to

af de borgerlige ordførere, der har stillet spørgsmål om de små virksomheder. Derfor vil jeg gerne bede Socialdemokratiets ordfører sige lidt om, hvor problemet ligger, for sådan som jeg ser det, er det jo ikke et problem for en lille virksomhed at indklage nogen som helst. Det har de sådan set hele tiden kunnet gøre.

Det, der har været problemet, har været Konkurrencerådets mulighed for at løfte sagen, fordi de ikke har adgang til det materiale, der skal til for at løfte bevisbyrden. Det har alene virksomhederne. Det vil sige, at de små virksomheder sådan set kan klage lige så meget, de vil. Problemet er bare, at de ikke kan komme igennem med klagen, medmindre Konkurrencerådet har et effektivt værktøj hertil. Er det korrekt?

(Kort bemærkning).

Jan Trøjborg (S):

Jeg er meget glad for spørgsmålet, for det er jo fuldstændig rigtigt, at virksomhederne selvfølgelig kan klage til konkurrencemyndighederne. Det, der er problemet, er, som det fremføres, at når man så har klaget til konkurrencemyndigheden, skal konkurrencemyndigheden for det første vurdere, om der er tale om en begrundet klage, uden at have adgang til forretningsbetingelser og nærmere oplysninger i øvrigt.

Kl. 10.35

For det andet skal der være tale om det, man kalder særlige markedsforhold. Det giver altså behov for, at der kommer endnu en proces, hvor konkurrencemyndighederne skal godtgøre, at der er særlige markedsforhold.

For det tredje beskriver regeringen en begrænsning, der siger, at på den baggrund skal Konkurrencestyrelsen så, hvis den skal have øget indsigt, have det på baggrund af dette særlige behov – man skal altså udnytte sine muligheder for at få indsendt disse forretningsbetingelser.

Der er altså tre, om jeg så må sige, barrierer, man skal overstige fra konkurrencemyndighedernes side, før man kan anvende paragraffen. Det er det, jeg mener er et juridisk mismask, der gør det umuligt for konkurrencemyndighederne at løfte den paragraf i praksis.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg vil gerne stille et spørgsmål til hr. Trøjborg.

Det bliver nu nævnt i debatten, at de små virksomheder, der føler, at de bliver trynede af de store monopoler, jo bare kan klage. Er det

ikke også Socialdemokratiets oplevelse, at mange af de små virksomheder rent faktisk siger, at det ikke er helt uden omkostninger bare at klage, fordi man somme tider er så afhængig af monopolerne både med hensyn til fælles levering og råvareleverancer og sådan nogle ting, at man meget vel i hvert fald kan frygte at blive udsat for sanktioner, hvis man klager, og at det derfor ville være hensigtsmæssigt, at myndighederne af egen drift kunne tage en sag op og undersøge den, når de føler, at der foreligger en berettiget mistanke om misbrug af dominerende stilling?

Mener Socialdemokratiet ikke også, at netop det her forslag forhindrer, at myndighederne af egen drift kan tage en sag op og bede om at få samhandelsbetingelser tilsendt med den hensigt at vurdere sagen?

Så er vi ikke fælles om den opfattelse, at forslaget, som det ligger her, blandt mange andre svagheder har den svaghed, at det udelukker, at myndighederne af egen drift kan tage en sag om misbrug af dominerende stilling op?

(Kort bemærkning).

Jan Trøjborg (S):

Som jeg læser forslaget, tror jeg såmænd godt, at myndighederne af egen drift kan rejse en sag som hidtil. Imidlertid er det således, at det for det første, hvis det er små virksomheder, der er i klemme, jo er vanskeligt for myndighederne at rejse sagen, medmindre man har adgang til at anvende de rigtige instrumenter, og det kniber det jo med, hvis det forslag, som regeringen lægger til grund, bliver gennemført.

For det andet er det jo, som hr. Jørn Jespersen rigtigt påpegede, vanskeligt for små virksomheder at klage over store virksomheder. Det er en meget barsk konkurrencesituation, de små er ude i. Dernæst har det ikke nogen opsættende virkning eller afbrydelse af unfair konkurrencebetingelser i den tid, som sådan en sag behandles. Derfor tror jeg, at det i praksis næppe kommer til at fungere så dynamisk, som vi gerne vil have det.

Det er ikke, fordi konkurrenceloven er dårlig, men det er bare dens mulighed for at virke i praksis, der ikke er tilstrækkelig, og det var vi jo enige om i sommer at vi skulle sørge for.

Så har vi desværre fået mange forbehold, efter at erhvervsorganisationerne har været inde over sagen, og enhver kan jo bare følge med i dagspressen. Der kan man se, at erhvervsorganisationerne har vundet en meget stor sejr. Det siger de jo fuldstændig åbent.

Det er synd for ministeren, synes jeg. Men det må vi jo håbe vi kan rette op på.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Hr. Trøjborg og jeg er enige om en ting, nemlig at virksomhederne med rette kan frygte for konsekvenserne af en klage og derfor overvejer det mere end en gang, før de klager.

Men det, vi åbenbart ikke er helt enige om, er, om det er muligt for myndighederne efter den foreslåede paragraf af egen drift at rejse sådan en sag og indhente de fornødne oplysninger. Der bemærker jeg bare, at der står i bemærkningerne til § 10 a, stk. 1, på side 20 i bemærkningerne:

Det er således ikke muligt for Konkurrencerådet at udstede påbud efter § 10 a, stk. 1, i sager, der er startet af egen drift eller efter anmeldelse.

Jeg ser godt, at erhvervsministeren skiftevis nikker og ryster på hovedet i en lidt uklarerækkefølge, men jeg mener, at formuleringen er ret klar der. Der står, at det ikke er muligt for myndighederne at rejse sagen af egen drift. Og så spørger jeg bare: Jamen hvorfor skulle de da ikke kunne det?

Er det ikke opgaven for en konkurrencemyndighed at sørge for, at der er konkurrence på markedet, og hvis myndigheden har en opfattelse af, at det er der ikke, hvorfor kan man så ikke rejse sagen, hvorfor skal der laves betingelse på betingelse på betingelse, før sagen kan blive opfyldt, hvis det ikke er, fordi man ønsker at beskytte monopolerne?

Kl. 10.40

(Kort bemærkning).

Jan Trøjborg (S):

Jeg ved ikke, om jeg kunne høre ministeren ryste på hovedet, eller hvad det var. Men jeg havde den opfattelse, og det må jeg så få afklaret under udvalgsarbejdet, at efter gældende regler kan Konkurrencerådet udstede et påbud om helt eller delvis at ophæve samhandelsbetingelserne, men det må vi komme tilbage til under udvalgsarbejdet. Men summa summarum er sagen den samme.

Sagen er, at vi var enige om at gennemføre et effektivt værktøj for konkurrencemyndighederne for at håndhæve konkurrencevilkårene, forhindre brug af ufine metoder, og det, vi har fået, er altså ikke godt nok. Det synes jeg, som jeg sagde før, er synd for ministeren, så derfor vil jeg meget gerne hjælpe til, at ministeren får en

meget stærkere stilling. Der er ingen i dansk erhvervsliv, der kan have en interesse i, at den her sag bliver ved med at blive rejst i Folketinget, skaber usikkerhed og måske også usikkerhed et eller andet sted i erhvervslivet om, at betingelserne så bliver drejet i en retning, som man vil være ked af.

Derfor var ministerens oprindelige udspil faktisk ganske godt, synes jeg, og derfor vil vi naturligvis tage den diskussion op i det kommende arbejde med lovforslaget med henblik på at få en konkurrencelovgivning, der virker, således at dominerende stilling ikke fører til et misbrug, men fører til, at der åbnes op for reelle konkurrencemuligheder både af hensyn til de store virksomheder og af hensyn til forbrugerne og af hensyn til samfundet.

Formanden:

Så er det fru Colette L. Brix som ordfører.

Colette L. Brix (DF):

Jeg har som erhvervsordfører for Dansk Folkeparti før lagt vægt på politikeres opgave med at forsøge at balancere mellem forbrugerinteresser på den ene side og sikre vores virksomheder fornuftige rammevilkår på den anden. Det er en af Dansk Folkepartis høje prioriteringer at sikre fornuftig konkurrence i Danmark.

Nu står vi så her med et lovforslag, der efter vores opfattelse og overbevisning er landet fornuftigt. Forslaget vil gavne forbrugerne med de stramninger, det indeholder i forhold til konkurrenceloven, men navnlig også alle de mindre erhvervsdrivende vil stilles bedre, da det vil blive nemmere for konkurrencemyndighederne at gribe ind over for de store og dominerende, der bruger og misbruger deres dominerende stilling.

Som ordfører på området må jeg indrømme, at det gibbede i mig, da jeg så det udkast fra ministeriet, der var sendt til høring. I den omstridte § 10 a skulle danske virksomheder indsende samhandelsbetingelser. Konkurrencemyndighederne kunne efter forgodtbefindende kræve, at danske virksomheder skulle indsende deres forretningsforbindelser til godkendelse uden tidsbegrænsning. Derefter skulle myndighederne blot sandsynliggøre, at disse var i strid med loven og derefter erklære dem ugyldige. Dermed havde man altså foreslået en slags omvendt bevisbyrde, der ville gå ud over danske virksomheders konkurrenceevne, men også ramme forbrugerne i form af højere priser hele vejen rundt.

Nu har man så fundet ud af at ændre på § 10 a efter pres udefra og fra Dansk Folkeparti, så der nu er en tidsfrist. Man har også defineret nogle betingelser, der skal være opfyldt, for at betingelserne skal sendes ind. I praksis betyder ændringen, at den omvendte bevisbyrde er pillet ud igen.

Selvfølgelig skal vi gribe ind over for de virksomheder, der misbruger dominerende stilling, men det skal ske på en rimelig og retvis måde og i overensstemmelse med gældende retsprincipper og sund fornuft. Det eksisterende forbud mod bindende videresalgspriser bliver nu præciseret, så det er helt tydeligt, at forbuddet også gælder, selv om ledelsen ikke har været opmærksom på, at overtrædelsen er sket, eller at der er tale om enkeltstående tilfælde. Det gælder også, når der gives rabat til forhandlere, mod at de overholder en fastsat pris.

Det er også et fint tiltag, at fusionskontrollen ændres med forslaget. Med indførelsen af SIEC-testen får vi mulighed for at gribe ind over for fusioner, der hæmmer den effektive konkurrence betydeligt. Dette tiltag vil være med til at sikre, at store virksomheder ikke bliver altdominerende. Det synes vi vil gavne de mindre virksomheder og forbrugerne, og det støtter vi.

Fremover bliver det muligt at offentliggøre navne på virksomheder, store som små, der har overtrådt konkurrenceloven og er blevet pålagt en bøde. Jeg finder, at man selvfølgelig altid skal være lidt på vagt over for at bruge gabestokken for meget, men på det her område mener jeg, at det gavner mere, end det skader.

KI. 10.45

Som reglerne har været før, har man kunnet give påbud til virksomhederne om at overholde bestemte priser for 1 år ad gangen. Denne 1-årsregel ophæves, da det praktisk har været umuligt for myndighederne at kontrollere, om reglerne har været overholdt, før året er gået. Det er fint, at vi på den måde får revideret loven, så myndighederne reelt har mulighed for og tid til at arbejde med instrumentet.

Det ændrer så også på reglerne om accept af tilsagn. Hvis en virksomhed er på kant med konkurrenceloven, er det muligt at løse sagen gennem forhandling mellem sagens parter. Med forslaget gøres det frivillige tilsagn, som virksomhederne afgiver, bindende, det vil sige, at det ikke kan appelleres.

Jeg har noteret mig, at nogle erhvervsorganisationer har været utilfredse med dette, men i princippet forekommer det efter Dansk Folke-

partis opfattelse ganske fornuftigt. Det ville forekomme mærkeligt, at man afgiver et tilsagn for derefter straks at anke det. Det ville forringe hele forhandlingsprocessen. Føler man sig som virksomhed presset urimeligt af myndighederne, kan man tage sagen op hos Konkurrencerådet, inden man går med på betingelserne. Så den køber vi ikke.

Ændringerne i reglerne om kontrolundersøgelser gør som bekendt, at det nu er muligt for myndighederne at forsegle lokaler i op til 72 timer. Den mulighed har der ikke været i dansk lovgivning før, og Dansk Folkeparti bakker op om det nye instrument.

Med den kommentar vil vi meddele, at vi går positivt videre med det her forslag.

Formanden:

Der er korte bemærkninger til ordføreren, først fra fru Pernille Rosenkrantz-Theil.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Ja, jeg kunne altså ikke lade være med at trække lidt på smilebåndet, da fru Colette Brix sagde, at det ligefrem gibbede i hende, da hun så regeringens lovforslag i dets oprindelige form, for det må vel være et udtryk for, at fru Colette Brix ikke har forberedt sig specielt godt og ej heller talt med sin egen fødevareordfører, eftersom Dansk Folkepartis fødevareordfører til Politiken den 5. november 2003, hvor Arlasagen kørte, udtaler:

»Som Arla agerer nu – over for kantiner, sygehuse, plejehjem og almindelige forbrugere – må vi have ændret det, så der bliver omvendt bevisbyrde. I konkurrencespørgsmål må Arla bevise, at sådan er det ikke.«

Jeg tror altså snarere, det var nogle af os andre, der gibbede i, dengang fødevareordføreren sagde det her, for vi gik sådan set blot ind for, at det skulle være muligt for Konkurrencerådet at få fingre i de informationer, der gjorde, at de kunne løfte en bevisbyrde. Dansk Folkeparti gik på det her tidspunkt ud med det mest radikale forslag, nemlig at der skulle være decideret omvendt bevisbyrde, altså ikke bare, at informationerne skulle indsendes, men at det også i forbindelse med, at man traf en afgørelsen, skulle være dem, der beviste, at de ikke havde gjort noget forkert ...

Formanden:

Så er det ordføreren.

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Kan fru Colette Brix sige, hvad der er sket i mellemtiden?

(Kort bemærkning).

Colette L. Brix (DF):

Jamen det kan jeg da sagtens sige til fru Pernille Rosenkrantz-Theil. Det her er jo noget, der har kørt herinde i Folketinget og i Fødevareudvalget igennem lang tid, og så kom det over i Erhvervsudvalget, og så kommer der andre ordførere ind. Så kommer der flere oplysninger til. Man læser lidt mere i papirerne. Man hører lidt på de forskellige vandrør, hvad det egentlig er, der sker, og hvad der vil ske, hvis vi laver omvendt bevisbyrde for de danske virksomheder. Det er der da egentlig ikke noget mærkeligt i. Det synes jeg da ikke der er noget mærkeligt i.

Jeg vil da ikke håbe, at fru Pernille Rosenkrantz-Theil med alle de opfattelser, som fru Pernille Rosenkrantz-Theil har, altid siger: Det, jeg mente for et halvt år siden, mener jeg også om 10 år. Det er nøjagtig det samme. Verden forandrer sig, erhvervslivet forandrer sig, alt udenom forandrer sig, så jeg kan slet ikke se, at her er et problem.

Desuden vil jeg sige til fru Pernille Rosenkrantz-Theil: Lad være med stikke næsen i det, for vi skal nok selv finde ud af, hvordan vi løser det i vores gruppe.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Det er måske alligevel lidt komisk, at det ligefrem gibber i fru Colette Brix, når der bliver fremsat et forslag, som fru Colette Brix' egne partifæller sådan set har bakket op om for meget kort tid siden. Men jeg spurgte sådan set også bare fru Colette Brix, hvad det var, der havde forandret sig siden. Det fik jeg ikke rigtig noget svar på.

Altså, hvad er det for nogle forandringer, der er sket på markedet siden sidste år, der gør, at det, der var relevant sidste år, ikke længere er relevant i år? Er det, fordi der ikke længere er monopoler på markederne? Er det, fordi der ikke længere er store selskaber, der tryner de små selskaber? Er det de forandringer, der er foregået?

Det er i hvert fald ikke min vurdering. Min vurdering er, at det fortsat er sådan, at de store selskaber træder de små selskaber under føde med jævne mellemrum, og at de små selskaber ikke har skyggen af en chance for at løfte bevisbyrden i forhold til de store.

Derfor har vi i hvert fald i Enhedslisten syntes, at det skulle være sådan, at de små virksomheder ikke bare kunne indberette det, men at de faktisk også havde en mulighed for at få forandret på situationen, ved at Konkurrencerådet kunne pålægge virksomhederne at indsende nogle informationer. Der er jo ikke nogen domfældelse i det. Det er alene et spørgsmål om, at Konkurrencerådet skal kunne pålægge virksomhederne, altså de store, der tryner de små, at indsende nogle informationer og på baggrund af det så tage stilling til, om der skal skrives ind.

Hvordan kan Dansk Folkeparti have et stort problem med det?

(Kort bemærkning).

Colette L. Brix (DF):

Jamen vi har ikke særlig mange store problemer med det, overhovedet ikke. Vores problemer er såmænd ikke så store, at vi ikke kan klare dem.

Kl. 10.50

Fru Pernille Rosenkrantz-Theil bliver hele tiden ved med at spørge, hvordan vi kan ændre mening. Jamen der er altså kommet nogle tiltag på området, og jeg kan godt remse dem op igen. Og så sætter man sig ned og finder ud af, hvad det egentlig er, det her handler om. Omvendt bevisbyrde er et kæmpeindgreb i virksomhederne, og det ved fru Pernille Rosenkrantz-Theil godt.

Men uanset hvad vi ville gøre ved store virksomheder, hvor forfærdeligt vi end ville behandle dem, så ville fru Pernille Rosenkrantz-Theil til enhver tid sige, at det er o.k. med dem, fordi de ikke er særlig populære, det ved jeg godt, hos fru Pernille Rosenkrantz-Theil og hos mange andre. Men et eller andet sted, sagt til fru Pernille Rosenkrantz-Theil, skal de jo være her, og de har ret til at være her, og de har ret til at blive behandlet ordentligt ligesom alle andre. Hvis ikke de gør det, de skal, og ikke behandler de små ordentligt, skal de selvfølgelig også have en ordentlig en på torsken, og det ved de godt, og det er de også indstillet på.

Og så vil jeg gerne lige sige, at det da ikke kan have undgået fru Pernille Rosenkrantz-Theils opmærksomhed, at man nu har lavet stramminger: Forbud mod bindende videresalgspriser præciseres, dominerende virksomheder kan påbydes at indsætte handelsbetingelser, fusionskontrollen ændres, så det gælder for flere potentielle fusioner, og man forsejler lokalerne op til 72 timer, og jeg kan blive ved. Det er stramning på stramning på stramning på stramning. Det

eneste, vi har været inde at røre ved, er omvendt bevisbyrde. Det er det eneste, vi har været inde at røre ved. Er det så forfærdeligt?

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Når man hører fru Colette Brix' indlæg, må man jo sige, at det er under devisen: jo større problemer, jo hurtigere taler man.

Colette L. Brix (DF):

Undskyld, jeg hørte faktisk ikke, hvad der blev sagt.

Jørn Jespersen (SF):

Jamen jeg talte heller ikke så hurtigt.

Colette L. Brix (DF):

Nå, o.k.

Jørn Jespersen (SF):

Jeg siger: jo større problemer, jo hurtigere taler fru Brix.

Colette L. Brix (DF):

Nej, ikke nødvendigvis.

Jørn Jespersen (SF):

Jo, det er ret tydeligt.

Colette L. Brix (DF):

Nej.

Formanden:

Nu er det hr. Jespersen for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Derfor er mit spørgsmål, om ikke det meget enkelt kan beskrives på den måde, at Dansk Folkeparti bare har skiftet politik. For et år siden var det hr. Christian H. Hansen, der som fødevarerordfører tegnede Dansk Folkeparti udadtil, og han gav udtryk for, at han sammen med oppositionen gerne ville være med til at stramme konkurrencelovgivningen, sådan at store monopoler ikke længere kunne misbruge deres dominerende stilling i samme omfang som hidtil – altså, at man ville stække Arla og Carlsberg og andre store monopoler i deres ufine forretningsmetoder.

Men det slag har hr. Christian H. Hansen tabt internt i Dansk Folkeparti, og nu er det fru Colette Brix, der tegner butikken, og det er helt an-

dre toner. Nu er det omsorg for de store monopoler. Nu er det monopolernes retssikkerhed, der er på dagsordenen og ikke længere forbrugernes interesse i et friere valg af varer på hyl-derne og lavere priser på varerne.

(Kort bemærkning).

Colette L. Brix (DF):

Der er jo ingen som hr. Jørn Jespersen, der kan gøre det klart, hvad vi andre mener, hvad vi tænker, og hvordan vi har skiftet i de forskellige partier. Det er helt klart, at det er hr. Jørn Jespersen utrolig dygtig til – uden at vide det, uden at vide, hvad der foregår! Aner ikke, hvad der foregår. Aner ikke, hvad der er foregået. Man rejser sig bare op og siger et eller andet vrøvl.

Det, der er i den sag, er, at man er kommet længere hen i forhandlingen, og at der er to ordførere, der har snakket med hinanden og fundet ud af, at der er mange ting, som er blevet strammet op, og det skal der også. De store dominerende virksomheder, vil jeg gerne sige, skal opføre sig ordentligt. Og efter de her kriterier har konkurrencemyndighederne også alle mulige redskaber til at sørge for, at de gør det.

Jeg synes også et eller andet sted – det tror jeg faktisk hr. Jørn Jespersen vil give mig ret i – at det altså er sådan, at de der konkurrencemyndigheder hele tiden siger: Så har vi ikke mulighed for at gøre det, og så har vi på den anden side ikke mulighed for at gøre det. Der sidder nogle af de dygtigste, veluddannede folk i Danmark. Nu får de 3½ årsværk mere. Hvis de ikke kan finde ud af deres job, så må de forlade det. Så må der nye mennesker ind på stolene. Sådan er det i erhvervslivet. Sådan er det alle steder.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg ved godt, at Dansk Folkeparti plejer sådan at nedlægge og fyre rundtomkring, hvis der er nogen, man ikke bryder sig om. Men det er da ret besynderligt i en sag om konkurrencelovgivning, at man nu skal opleve, at Dansk Folkepartis ordfører er i gang med også at fyre folk i Konkurrencestyrelsen også. Det bemærker vi med interesse.

Men det er jo sådan set ikke det centrale i diskussionen. Det er bare: Fungerer konkurrencen godt nok? Får forbrugerne de frie valgmuligheder i dag og de lave priser i dag? Hvad er Dansk Folkepartis opfattelse med den nye linje, der ligger nu, efter at det er fru Colette Brix, der er blevet ordfører? Fungerer konkurrencen godt nok i

dag? Og hvis svaret er nej, som det er i alle Konkurrencestyrelsens rapporter, der klart påviser, at forbrugerne kunne spare milliarder på et meget friere valg, hvis vi havde en bedre konkurrence, hvad er det så, der skal laves om? Er det lovgivningen, der skal strammes? Er det Konkurrencestyrelsen, der skal opnormeres eller effektiviseres? Er det Konkurrencerådet, der er noget galt i? Hvor ligger problemet?

Kl. 10.55

Det må da være noget, som den nye ordfører på konkurrenceområdet for Dansk Folkepartis side kan svare på.

(Kort bemærkning).

Colette L. Brix (DF):

Vi bliver ved med at snakke om de her stramninger, om de nu har de redskaber, de skal have. Jeg har jo nævnt alle de ting, der er blevet strammet op i denne nye lov, der er kommet frem. Jeg er godt klar over, den er blevet lavet om i 2000, og den bliver lavet om hele tiden, og det er da også irriterende, men verden bliver jo også anderledes.

Og til det om, hvorvidt forbrugerne nu har de rigtige valgmuligheder. Jeg kan nu ikke lade være med lige at nævne her – det er heller ikke gået forbi hr. Jørn Jespersen – at der forleden dag kom nye flasker fra et stort bryggeri på markedet. De var så blevet gule og lettere, og pakningen var blevet mindre.

Der var en meget, meget lille virksomhed, der fik adgang til medierne og sagde: Det vil vi ikke være med til, dem vil vi ikke have, for de kan ikke være i vores diske, de kan simpelt hen ikke puttes ind, og det vil koste os forfærdelig mange penge at gøre det, så der må laves anden mulighed.

Man har altså adgangen til at sige fra og klage, ligesom alle andre har i det her land, og det synes jeg virkelig vi skal holde fast i. Det skal de også have, men det har de små virksomheder også. Vi ved godt, hvordan vi skal klage, og vi ved også godt, hvordan vi skal gøre, når der er en dominerende virksomhed.

Og så har jeg bidt mærke i, at hr. Jørn Jespersen gang på gang og atter i dag har sagt: Hvis nu man klager, bliver man så ikke trynet? Jeg vil gerne sige, at nu må man altså lige komme sådan lidt op. Små virksomheder er altså ikke dummere end andre virksomheder. De ved godt, hvad de skal gøre, og de ved godt, når det her er ulovligt; det vil de ikke finde sig i.

(Kort bemærkning).

Jan Trøjborg (S):

Nu bliver jeg helt forskrækket, når fru Colette L. Brix udtaler sig sådan næsten hadefuldt om konkurrencemyndighederne. Men jeg vil godt vende tilbage til spørgsmålet om Dansk Folkepartis kovending i denne sag.

Det var således i sommer, at selv jeg jo var bekymret for, om Dansk Folkeparti gik for langt i den ene grøft med tvangsopløsning af selskaber, og jeg ved ikke, hvad Dansk Folkepartis daværende ordfører gik ind for i stramning af konkurrenceloven.

Men vi havde jo et meget fornuftigt forløb, hvor vi forhandlede. Fru Colette L. Brix deltog også i forhandlingerne, og vi nåede frem til, at regeringen fremlagde en aftale – jeg tror, det var den 18. maj – mellem regeringen og en række partier. Vi lavede så ikke en endelig aftale, så vi er ikke bundet af det. Imidlertid var det mit indtryk, at Dansk Folkeparti var helt bag den aftale, der jo var et betydeligt kompromis i forhold til de synspunkter, man tidligere har haft.

Det, jeg godt kunne tænke mig at vide, er: Hvad er det, der får fru Colette L. Brix til at svigte de små virksomheders interesser nu og gå fuldstændig i den anden grøft og anklage konkurrencemyndighederne for alt for mange muligheder og alt for stramme bestemmelser i det lovforslag, som vi ellers var enige om? Hvorfor flygter fru Colette L. Brix fra sine tidligere løfter til de små virksomheder om at sikre deres plads i konkurrencen?

(Kort bemærkning).

Colette L. Brix (DF):

Nu må vi lige holde en omgang. Der er jo ikke nogen her, der går ud og vil gøre de små virksomheders konkurrence dårligere, det kunne jeg aldrig nogen sinde finde på. Men når hr. Jan Trøjborg siger, at det undrer ham meget, at vi er endt der, så ved jeg ikke rigtig, hvordan det kan undre hr. Jan Trøjborg. Vi har da været i paneldebatter sammen osv., jeg har da ikke lagt skjul på, hvad jeg har syntes.

Omvendt bevisbyrde, det ved hr. Jan Trøjborg godt er et drastisk indgreb i virksomhedernes forretningsforbindelser – et drastisk indgreb. At de uden videre skal sende ind, selv om der ikke er noget, man har mistanke om. Man kan bare sige: Den der virksomhed havde noget for 2 år siden, nu vil vi gerne lige se noget fra dem igen. Der må da ligge et eller andet påkrav, der må da

være et eller andet, før hele den aktion skal gå i gang.

Jeg mener – det må hr. Jan Trøjborg også selv kunne se – at der må ligge et eller andet, som gør, at de skal lave det. Det er også et kæmpearbejde administrativt at sende alle sine forretningsprocedurer ind og have dem vurderet. Det tager tid, meget, meget lang tid, og det kan godt gå hen og svække konkurrencen noget for de små virksomheder, når al den tid bliver taget.

Og så synes jeg også et eller andet sted, at det bør og gør, at det skal hedde sig, at store virksomheder her i landet er nogle værre væsener. Uha, det er de slemmeste drenge, der findes. Jeg synes lige, at vi skal vide, hvor mange sager det er, der er på de her områder om året. Hvor mange sager er det, Konkurrencestyrelsen kører på det her område om året? Hvordan er det, de opfører sig? Opfører de sig egentlig ikke meget godt?

(Kort bemærkning).

Jan Trøjborg (S):

Jeg ved ikke, hvorfor fru Colette L. Brix taler udenom og taler om omvendt bevisbyrde og ligesom fremstiller sagen, som om Socialdemokraterne ikke holder af de store virksomheder, det gør vi. Vi vil bare have, at de overholder reglerne.

Kl. 11.00

Jeg skal bare have svar på det spørgsmål: Hvad er det, der får Dansk Folkeparti til at flygte fra det politiske indhold i det, vi ellers var enige om den 18. maj, der ville sikre små virksomheder fair konkurrencebetingelser? Hvad er det, der får Dansk Folkeparti til at flygte fra det og lægge sig fladt ned på maven for regeringen? Det ved vi at det gør Dansk Folkeparti jo i så mange sager, men her er der en sag, der oven i købet har været ført af Dansk Folkeparti og har stor folkelig opbakning.

Hvad er den politiske årsag til, at Dansk Folkeparti lægger sig fuldstændig fladt ned og overgiver sig, inden sagen overhovedet har været til behandling i folketingsudvalget?

(Kort bemærkning).

Colette L. Brix (DF):

Det, der undrer mig, er, at Socialdemokraterne igen har taget den der stilling: ned i hængekøjen, sidde dér og kværulere og kritisere og være negativ og sur, og det der med omvendt bevisbyrde skal bare trækkes ned over dem, det skal virksomhederne ved gud bare gøre, bare giv

dem nogle administrative byrder, og de gør ikke deres ting ordentligt, de skal bare have en ordentlig en med kæppen her.

Til hr. Jan Trøjborg: I 2000, da der blev lavet en konkurrencelov, lagde Socialdemokraterne sig meget, meget tæt op ad de borgerlige partier, det vil jeg gerne have lov at sige, og derfor har det her også undret mig.

Og til det med, hvorfor vi skifter stilling: Det er da nu engang sådan, at man får noget materiale, man begynder at behandle det, og man kommer længere og længere ind i en forhandling. Det ved jeg da også at Socialdemokraterne meget, meget tit har gjort. De starter da ikke ved a, og så ender de ved a. Mange gange ender de søreme helt ude i æ, ø og å. Så den duer ikke, denne her.

Til det der med de små virksomheder: Er der nogen, der ser meget på de små virksomheders betingelser, er det os. Men vi ved også godt, at når der er noget, der er uretfærdigt, er det jo ligegyldigt, om det er for store virksomheder, mellemstore virksomheder eller små virksomheder. Det skal det ikke være. Det skal hvile på et fornuftigt retsgrundlag. Det er det, vi har set på.

Formanden:

Så er det hr. Lars Barfoed som ordfører.

Lars Barfoed (KF):

Den konservative erhvervsordfører, fru Carina Christensen, kan ikke være til stede, og derfor skal jeg på hendes vegne udtale følgende på mit partis vegne.

Det er jo ikke længe siden, at konkurrenceloven sidst var til revision, og nu står vi her så igen, både fordi der er kommet nye EU-regler, der kræver tilpasninger til loven, og fordi der er et ønske om at foretage nogle yderligere opstramninger i forhold til at kontrollere dominerende virksomheder eller i hvert fald indhente informationer om deres samhandelsbetingelser.

Vi Konservative er meget optagede af, at vi har en god og effektiv konkurrencelov både til fordel for forbrugerne og til fordel for virksomhederne, for den sammenhæng er der i det, og der skal være den sammenhæng i det, at vi ikke alene sikrer forbrugernes sikkerhed for, at der er konkurrence, men også sikrer, at der virksomhederne imellem er konkurrence af hensyn ikke mindst til de mindre ikkedominerende virksomheder. Derfor ønsker vi at sikre, at dominerende virksomheder ikke misbruger deres stilling.

I Det Konservative Folkeparti håber vi meget, at vi med dette forslag nu kan få skabt ro omkring konkurrenceloven i en lidt længere periode. Det er jo ikke holdbart i længden, hvis vi alt for ofte går ind og ændrer på denne lov, som jo er en af erhvervslivets grundlove.

Når det er sagt, så er vi meget godt tilfredse med de ændringer, som dette lovforslag lægger op til.

Et af de elementer, der har været mest debatteret, er Konkurrencerådets nye muligheder for at kræve, at en dominerende virksomhed skal sende sine samhandelsbetingelser på det danske marked ind til Konkurrencestyrelsen. Det vil kunne kræves, hvor der foreligger en ikke ubegrundet klage fra en konkurrent og der er nogle særlige markedsforhold, der betyder, at Konkurrencestyrelsen har behov for en større indsigt i, hvordan den dominerende virksomhed fastsætter eksempelvis sine rabatter. Det er for os Konservative at se en tilfredsstillende løsning, der er fundet.

Med det forslag, der ligger nu, styrker vi konkurrencemyndighedernes mulighed for at gribe ind over for dominerende virksomheder, samtidig med at vi sikrer virksomhedernes retssikkerhed.

Et andet positivt element er, at vi nu forhindrer, at virksomheder, der har overtrådt loven, kan købe sig til anonymitet ved at vedtage en bøde hos anklagemyndigheden og derved undgå, at sagen kommer for domstolene, hvor der er offentlighed i retsplejen. Mange forbrugere og virksomheder ved i dag ikke, at den virksomhed, de handler hos, er blevet pålagt en bøde for at have overtrådt konkurrenceloven. Nu får vi alle sammen en reel mulighed for at rejse et eventuelt erstatningskrav eller at vælge at undlade at handle med virksomheder, der har deltaet i ulovlige aktiviteter.

KI: 11.05

Vi Konservative hilser det også velkomment, at vi nu skærper forbuddet mod bindende videresalgspriser. Fremover vil forbuddet også gælde enkeltstående tilfælde og tilfælde, hvor ledelsen i virksomheden ikke har haft kendskab til det. Vi støtter dette tiltag, ligesom vi også finder det ret og rimeligt, at virksomhederne har mulighed for at lave et compliance programme, og dette vil kunne indgå som en formildende omstændighed, hvis f.eks. medarbejderne snyder, uden at ledelsen ved det.

Endelig glæder vi os over de administrative lettelser for virksomhederne, som forslaget bety-

der. Og vi kan således støtte lovforslaget i dets helhed. Samlet set forbedrer vi mulighederne for at håndhæve konkurrenceloven og bidrager dermed forhåbentlig til en forbedret konkurrence i Danmark.

Formanden:

Så er det hr. Jørn Jespersen som ordfører.

Jørn Jespersen (SF):

Når man studerer de årlige konkurrenceredegørelser, får man et klart billede af, at konkurrenceforholdene i Danmark ikke er særlig gode. Der er tale om for høje priser, for ringe vareudbud, for ringe kvalitetsudvikling, for få frie valg for forbrugerne. Og så kunne det jo være interessant at få erhvervsministerens beskrivelse af, hvad det skyldes. Hvad er regeringens opfattelse af, hvilke årsager der ligger bag den meget ringe konkurrence og de dårlige valgmuligheder for forbrugerne i Danmark?

Er det lovgivningen, der er for slap, kunne man jo sige: O.k., så skulle vi stramme markant op, hvad der efter vores opfattelse ikke er tale om i det foreliggende forslag. Men man kunne jo også vælge at have den analyse, at lovgivningen i sig selv sådan set er god nok, men at myndighederne ikke er effektive nok i deres måde at håndhæve lovgivningen på enten på grund af for ringe bemanding eller for dårlig effektivitet eller nogle andre forhold. Hvis det er det, der er tale om, ville det jo være rart at høre, hvad regeringen ville gøre for at ændre på effektiviteten i myndighedernes arbejde.

Endelig kunne det jo også være opbygningen af konkurrencemyndighederne samlet set, f.eks. eksistensen af et Konkurrenceråd med den sammensætning, det nu har i dag, der var en af årsagerne til, at konkurrencen ikke blev effektiv nok. Det ville jo så lægge op til, at man ændrede markant på Konkurrencerådets sammensætning eller eksistens, og det har vi jo heller ikke set nogen forslag til.

Så jeg vil gerne bede erhvervsministeren om mere principielt at redegøre for, hvordan regeringen mener at konkurrenceforholdene er, hvad årsagen til den ringe konkurrence i Danmark er, og hvilke tiltag der efter regeringens opfattelse er brug for på området.

Det er i og for sig godt nok, at der nu foreligger et forslag til en opstramning af konkurrence-lovgivningen, som jo i stort omfang er foranlediget af et pres fra et flertal uden om regeringen og

vel også i et vist omfang af EU, som det fremgår af forslaget.

Det er jo egentlig lidt pudsigt og bemærkelsesværdigt, at det flertal, som har pålagt regeringen at komme med et forslag til en stramning af konkurrencelovgivningen, er centrum-venstrepartierne i en, viser det sig nu, meget usikker alliance med Dansk Folkeparti, hvorimod den påståede liberale regering hele tiden holder igen og stritter imod, når det drejer sig om at skabe effektiv konkurrence.

Det er en, synes jeg, bemærkelsesværdig situation, som både forbrugere og lærere i samfundsfag kunne have godt af at lægge mærke til, at den liberale regering altså er så bange for at stramme op og sikre fri og effektiv konkurrence, når det kommer til stykket.

Men nu er vi altså i den situation, at der foreligger et forslag på baggrund af det pres, der har været fra forbrugere, offentlighed, flertallet uden om regeringen og EU, og det synes vi er godt, hvis det kan blive anledning til, at der sikres en friere konkurrence.

Der er alt for mange mennesker i Danmark, som er trætte af monopolerne og deres greb om dagligvarehandelen. Der kommer berettigede klager over, at det er svært at finde andre produkter på mejeriområdet end Arlas produkter. Forbrugerne ønsker et friere valg, et bredere produktudbud, og selvfølgelig ønsker de også lavere priser i kraft af en effektiv konkurrence, og det har man altså ikke kunnet sikre i Danmark.

Forslaget her omkring indsendelse af samhandelsbetingelser kunne være et skridt på vejen til at sikre den mere effektive konkurrence. Derfor undrer vi os over, at man ikke fuldstændig uden betingelser bare giver myndighederne retten til at kræve samhandelsbetingelser indsendt, når man føler, der er en grund til at undersøge et bestemt forhold og en bestemt sag.

Kl. 11.10

Hvad er risikoen, vil jeg gerne spørge erhvervsministeren og Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti og Venstre, ved at myndighederne kan bede om at få oplysninger om samhandelsbetingelser, dvs. rabatter, markedsføringsstilskud osv., så man kan få en kontrol af, om der foreligger et misbrug af den dominerende stilling. Hvad er risikoen ved det?

Fru Colette Brix' megen snak om omvendt bevisbyrde er jo notorisk vrøvl. Det, der er tale om her, er at skaffe de fornødne oplysninger til at tage stilling til, om man vil køre en sag om mis-

brug af dominerende stilling, og at man kan få de fornødne oplysninger til i givet fald at løfte bevisbyrden. Men der er ikke tale om at flytte bevisbyrden overhovedet i denne her sammenhæng. Så hvad er de borgerlige partiers argumenter for ikke at ville give myndighederne den kompetence uden alle de begrænsninger, der ligger i det? Det forstår jeg simpelt hen ikke.

Så er der en lang række andre ting, der burde have været med i lovforslaget efter vores mening: Bødeniveauet er helt urimelig lavt. Hvorfor er der ikke mulighed for tvangsopløsning i forbindelse med eksisterende store dominerende virksomheder? Hvorfor går man ikke ind i højere grad og sikrer effektive håndhævelsesvirkemidler på andre områder? Alt det kunne vi jo diskutere.

Vi vil gerne fortsat være med i forhandlingerne, går også konstruktivt ind i udvalgsarbejdet, men der er brug for en klar opstramning af det foreliggende lovforslag, hvis det skal sikre en effektiv konkurrence og give forbrugerne frie valgmuligheder og et bredere udbud af varer.

Formanden:

Hr. Naser Khader som ordfører.

Naser Khader (RV):

Konkurrencesituationen i Danmark er i dag meget utilfredsstillende. Ifølge Mandag Morgen fra den 1. november 2004 har Konkurrencestyrelsen vurderet, at fraværet af optimal konkurrence koster samfundet 33 mia. kr. årligt. Hvis det tal er rigtigt, er det mange penge. Selv det halve havde været nok, og det er et problem, vi er nødt til at forholde os til. Vi må også forholde os til, at det kan være svært for iværksætterne at komme ind på markedet. Markedet taber pusten og dynamikken, hvis der ikke er konkurrence nok, og varesortimentet bliver begrænset.

Men konkurrencepolitik handler ikke kun om forbrugernes interesser. Det handler også om at skabe gode rammer for det danske erhvervsliv. Her er det vigtigt, at konkurrencebetingelserne til enhver tid indeholder den rigtige afvejning, hvor myndighederne har de nødvendige muligheder for at skride ind over for lovovertrædelser og beskytte de små virksomheder, samtidig med at virksomhederne kan vokse sig store.

I den sammenhæng skal man også holde sig for øje, at virksomheder, der er store i dansk sammenhæng, ikke nødvendigvis er store i international sammenhæng. Derfor skal vi sørge

for, at de danske regler ikke stiller danske virksomheder dårligere end udenlandske.

Omvendt er det også en misforståelse, at danske virksomheder skal have gunstig eller manglende konkurrence på hjemmemarkedet for at kunne klare sig på udenlandske markeder. Tværtimod, man bliver kun stærkere af konkurrence, og hvorfor skulle de danske forbrugere betale overpris for, at danske virksomheder kan dumpe priserne i udlandet?

Problemet er dog ikke, at virksomheder er eller vil være store. Store virksomheder, der kan klare den internationale konkurrence og skabe arbejdspladser og vækst, skal vi have nogle af. Problemet er, hvis de store virksomheder ikke optræder fair på markedet og tryner de mindre virksomheder, og det har der været eksempler på, og den slags kræver handling.

Det er så det, erhvervsministeren prøver på at gøre her. Intentionerne bag forslaget fejler ikke noget, og vi er enige i det meste. Vi er enige i, at man skal have midler til at skride ind over for virksomheder og sikre et fair marked med mest mulig konkurrence, og lovforslaget her giver da også en række konkrete bud på, hvordan man lever op til denne intention.

Det er bl.a. forslag om, at overtrædelser offentliggøres; at virksomheder, der overtræder konkurrencebetingelserne, kan fravælges som offentlige leverandører; at forbrugere og virksomheder kan søge erstatning; at flere danske fusioner skal have et eftersyn; og at det præciseres, at forhandlere ikke må diktere en salgspris og sætte markedskræfterne ud af spil. Det er alt sammen udmærkede forslag, som vi støtter.

Kl. 11.15

Der, hvor vi er uafklarede – og det er også det, der har optaget sindene i høringsfasen – er især i forbindelse med lovforslagets § 10 a. Oprindelig gik § 10 a ud på, at dominerende virksomheder uden videre skulle udlevere deres forretningsbetingelser til Konkurrencestyrelsen. Det er der kommet reaktioner på. Men ministeren har imødekommet en række af de reaktioner fra de høringsberettigede og er nu kommet med en ny formulering af § 10 a, så der nu skal være helt konkret mistanke, før Konkurrencestyrelsen kan få indsigt i forretningsbetingelser.

Men denne nye formulering kalder på en række spørgsmål. Vil ministeren forklare, hvordan man bedømmer en klage, der i henhold til § 10 a er »ikke ubegrundet«, hvis man ikke kan få beviserne at se? Hvordan vil man godtgøre, at der i sådanne sager foreligger de påkrævede

»særlige markedsforhold«? Hvordan vil man godtgøre, at der foreligger et særligt behov for, at Konkurrencestyrelsen får en større indsigt i, hvorfor den dominerende virksomhed fastsætter sine priser, som den gør? Vil den noget mere bureaukratiske model med de mange procedurer, der blev lagt op til, ikke komplicere og forlænge sagsbehandlingen?

Hvordan vil ministeren sikre, at der kan gribes hurtigt ind i disse sager, så man både får tilgodeset hensynet til andre virksomheders muligheder for at komme ind på markedet og den på det tidspunkt kun potentielt skyldige dominerende virksomheds behov for ikke at blive udstillet undervejs i processen? Hvordan skal man forholde sig til en virksomhed, der ikke vil samarbejde? Hvilke instrumenter har man så? Dette er nogle af de spørgsmål, vi gerne vil have afklaret under udvalgsbehandlingen.

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg synes i sandhed, det er et grotesk forløb, vi har med at gøre her. Jeg synes, det er en grotesk debat, vi har om, hvorvidt der er tale om omvendt bevisbyrde eller ej. Der foreligger jo ingen dom. Der foreligger ingen dom derved, at en virksomhed bliver pålagt at indsende nogle informationer.

Når virksomheden indsender de her informationer, så er det jo, at konkurrencemyndighederne skal tage stilling til, hvorvidt der er grund til at skride ind over for virksomheden. Så der ligger altså alene i regeringens oprindelige udspil og forslag til lov, at virksomhederne skal kunne pålægges at lægge informationerne åbent frem. Det skriver ministeren også fuldstændig klokkeklart i forbindelse med fremsættelsen af lovforslaget, hvor der står, at således styrkes loven, uden at der gives køb på hverken retssikkerhed eller virksomhedernes muligheder for at ekspandere.

Ministeren var altså klokkeklar og gik netop ikke ind på det, Dansk Folkeparti ellers havde foreslået, nemlig at der skulle være omvendt bevisbyrde. Ministeren havde i det oprindelige lovforslag skabt den nødvendige balance mellem på den ene side retssikkerhed på den anden side muligheden for at skride ind over for, at de store virksomheder trynede de små.

Efterfølgende sender ministeren så det her ud i en høringsrunde, hvori man kan læse, at industrien gør store indsigelser mod, at de kan pålægges at lægge informationerne åbent frem. Herefter forandrer ministeren det igen og har nu

følgende holdning til sit eget lovforslag, og jeg citerer fra ministerens udtalelser i Politiken:

»Hvis man skulle have det, så svarer det til, at hvis du går ned i supermarkedet i eftermiddag og køber fire liter mælk. Så skal du om en uge redegøre for, om du havde stjålet dem. Det er helt normalt i Danmark, at det er myndighederne, der skal bevise, at tyveknegte er skyldige«.

Det er jo fuldstændig korrekt.

Men det var sådan set ikke noget, regeringen forbrød sig mod med regeringens oprindelige forslag. Jeg kan ikke helt forstå, hvordan hr. Bendt Bendtsen, som efter min bedste overbevisning har dygtige og udmærkede jurister til sin rådighed i sit ministerium, har kunnet fremlægge et forslag, som stred mod det her.

Jeg kan heller ikke rigtig tro, at det har været ministerens egen opfattelse, at ministeren havde fremsat et forslag omkring omvendt bevisbyrde. Ministeren kan selvfølgelig selv redegøre for, hvad ministeren mente, der lå i det første forslag, og hvad det er, der har gjort, at ministeren har skiftet holdning og nu mener, der var tale om omvendt bevisbyrde.

Kl. 11.20

Så vil jeg sige, at Dansk Folkepartis måde at agere på i denne her sag simpelt hen er såre typisk. Når der kører en stor skandalesag i medierne, går Dansk Folkeparti ud med bål og brand og kræver, at lovgivningen bliver forandret. Det er oven i købet dem, der kommer med det mest radikale løsningsforslag, nemlig at indføre direkte omvendt bevisbyrde. I det øjeblik vi så faktisk får forslaget på bordet, hvad gør Dansk Folkeparti så? Så agerer de fuldstændig anderledes i Folketingssalen og vil stemme fuldstændig anderledes end det, de først har gjort offentligheden bekendt med.

I den her sag står vi i en situation, hvor fru Colette Brix fra Dansk Folkeparti, der ellers plejer at stå heroppe og bryste sig af at ville beskytte de små og mellemstore virksomheder, står heroppe og beskytter de store virksomheders mulighed for at træde de små under fode. Hun står og argumenterer for, at ministerens ændringer af det her lovforslag er en rigtig god idé, på trods af at selv fru Colette Brix må kunne forstå – om ikke andet må der være nogle i de små virksomheder, der ville kunne forklare fru Colette Brix det – at det her betyder, at de små virksomheder godt nok har adgang til at kunne klage, men dem, de klager til, har ikke *skygge* af chance for at finde ud af, om de klager faktisk er berettigede, fordi de ikke har adgang til de in-

formationer, der skal til, for at de kan løfte den bevisbyrde.

Det vil sige, at de små virksomheder reelt er sat i en situation, hvor de ikke kan komme videre. De kan bruge penge, og de kan sætte deres forretningsforbindelser på spil for at klage, men har ikke nogen mulighed for at få klagen gennemført. Det synes jeg er en mærkværdig måde at argumentere på.

Så vil jeg afslutningsvis sige, at vi i Enhedslisten finder det nødvendigt, at det her lovforslag kommer ud i endnu en formel høringsrunde. Der har været et radikalt anderledes lovforslag til høring, og det har de høringsberettigede parter reageret på. Efterfølgende har ministeren forandret lovforslaget, hvorved vi står med et lovforslag i dag, som ikke har været i formel høring - som *ikke* har været i formel høring. Det her lovforslag har parterne ikke haft mulighed for at tage stilling til. Eksempelvis har Forbrugerrådet, som var meget positivt indstillet over for det oprindelige forslag, ikke haft mulighed for at tage stilling til netop den paragrafforandring, som de var positive over for. Det synes jeg er mægtig betænkeligt, og derfor ville jeg have ønsket, at man i det mindste for de borgerlige partiers vedkommende kunne have givet tilsagn om, at man ønskede en ny høringsrunde.

Men jeg kan sådan set godt forstå, hvis man har lidt røde ører blandt de borgerlige partier over, at man i den grad har lagt sig fladt ned over for den ene del af de høringsberettigede parter og derfor ikke har lyst til at modtage den kritik, som ellers er berettiget, fra den anden part, der oprindeligt var glade for forslaget.

Formanden:

Jeg finder anledning til at gøre opmærksom på, at hr. Bendt Bendtsen er økonomi- og erhvervsminister og bør tiltales som sådan.

Bodil Kornbek (KD):

Da Kristendemokraternes ordfører, hr. Jann Sjursen, ikke kan være til stede, skal jeg fremføre følgende:

Kristendemokraterne mener, at det er et væsentligt lovforslag, regeringen her har fremsat. Konkurrenceloven skal sikre en fri og lige konkurrence virksomheder imellem. Det er jo vigtigt i sig selv. Det kræver, at vi også har nogle effektive konkurrencemyndigheder og nogle effektive sanktionsmuligheder. Vigtigst for Kristendemokraterne er dog forbrugerhensynet.

Vi deltog i lighed med andre partier i foråret i forhandlinger hos erhvervsministeren om ændringer af konkurrenceloven. Det blev ikke til en egentlig aftale partierne imellem, men vi genkender naturligvis i regeringens lovforslag nogle af de forbedringer af loven, som også blev drøftet i foråret. Det er dog vort ønske, at vi skal nå længere end det, som regeringen er nået frem til med nærværende lovforslag, når det gælder forbrugerhensyn, og derfor vil vi også i det kommende udvalgsarbejde have særlig fokus på det område.

Men vi er positive over for forslaget.

Formanden:

Så er det økonomi- og erhvervsministeren.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil gerne give de bemærkninger til den nylige revision af konkurrenceloven, at regeringen finder, det er vigtigt, at vi har en effektiv konkurrencelov. Det er til gavn for virksomhederne, det er til gavn for forbrugerne og således for samfundet som helhed.

Skabelse af effektiv konkurrence inden for alle sektorer prioriteres derfor højt af regeringen. Vi har i dag en velfungerende konkurrencelov, og med lovforslaget vil loven blive endnu bedre. Samtidig sikres der en fin balance mellem de hensyn, som loven skal varetage.

Kl. 11.25

Det er altså min opfattelse, at lovforslaget er forbrugervenligt uden at være erhvervsfjendtligt, en linje, som jeg er sikker på at mange kan bakke op omkring.

Så vil jeg sige, at det fremsatte lovforslag også i det væsentlige er på linje med de drøftelser, jeg havde med de politiske partier i efteråret 2003 og i foråret 2004, og desværre var der jo ikke ønske om at indgå et forlig med ministeren.

Lovforslaget har flere hovedelementer. Når man har hørt debatten i dag, tror man egentlig kun, der har været ét element i det pågældende konkurrencelovforslag.

Først er der jo en række initiativer over for dominerende virksomheder. Som bekendt får konkurrencemyndighederne jo mulighed for at påbyde en dominerende virksomhed at udarbejde og indsende dens samhandelsbetingelser.

Vi har også et forslag, der sikrer, at Konkurrencerådet får bedre indsigt i de dominerende virksomheders samhandelspolitik, og det vil gøre det lettere for konkurrencemyndighederne

at holde snor i, om der bliver begået ulovligheder. Endvidere bliver det muligt på et tidligere tidspunkt at skabe en dialog mellem virksomhederne og konkurrencemyndighederne for at imødegå mulige overtrædelser af loven.

Det giver altså på den her måde konkurrencemyndighederne mulighed for at gribe ind over for dominerende virksomheders adfærd uden at gøre det ulovligt for danske virksomheder på en gang at være store.

Det er altså en nyskabelse, at Konkurrencerådet kan pålægge en dominerende virksomhed at udarbejde samhandelsbetingelser. Og muligheden går her betydeligt videre, end hvad der er gældende inden for EU-systemet. Det er sådan lige en forbrugeroplysning til hr. Jørn Jespersen.

Jeg vil gerne sige her fra talerstolen, at en sådan mulighed ikke kendes fra de andre EU-medlemsstater. Vi har altså her i regeringen valgt at gå videre på det her punkt, end EU's konkurrenceregler er udtryk for. Og det er et udtryk for, at vi tager problemstillingen seriøst og ønsker at gøre noget effektivt herved.

Det er korrekt, at høringen har givet anledning til, at der er ændret i teksten. Det er så sandelig ikke gjort for at gøre lovforslaget mere slapt, men for at tage den kritik alvorligt, som bl.a. er kommet fra visse eksperter, herunder også fra Advokatrådet, vil jeg lige sige til fru Pernille Rosenkrantz-Theil.

Nu er det sådan, at man altså sender lovforslag i høring for at få kritik eller ros eller for at belyse nogle problemstillinger. Vi har selvfølgelig også taget Advokatrådets indsigelser til følge. Eksperterne anførte, at der var et par bestemmelser, der var for upræcise, hvilket skaber usikkerhed ude i virksomhederne. Og denne usikkerhed ville indebære, at virksomhederne ville være unødigt tilbageholdende i deres fastsættelse af priser og rabatter, og det, siger man, vil være til skade for den effektive konkurrence.

Det foreliggende forslag er mere præcist end det, som blev sendt i høring, men fortsat udtryk for en effektiv indgrebsbeføjelse, der kan sikre en tidlig dialog, tidligere end alle andre steder, mellem virksomhederne og konkurrencemyndighederne.

Jeg er nok nødt til at sige, at hvis man læser ugernes aviser omkring det her, så har man læst halvdelen af lovforslaget. Derudover indeholder lovforslaget jo en række forslag, som skal sikre en mere effektiv håndhævelse.

Jeg synes da i den forbindelse, at jeg godt vil sige tak til hr. Jan Trøjborg, der nævner, at der

faktisk er en række tiltag i der her konkurrence-lovforslag, som vi var helt enige om, og det er jo bl.a., hvis jeg skal nævne nogle af tingene, forbuddet mod bindende videresalgsspriser, der bliver præciseret. Dermed fjernes jo en eventuel tvivl om rækkevidden af det forbud, der ligger, og det tydeliggøres, at virksomheder kan gøres ansvarlige for overtrædelser af forbuddet, også selv om overtrædelserne er sket uden ledelsens viden.

Endvidere gør vi jo det klart, at der skal ske offentliggørelse af domme, bøvedtagelser for overtrædelser af konkurrenceloven. Det vil jo gøre det lettere for forbrugerne, og det vil gøre det lettere for virksomhederne at gå ind og se, hvad det er for nogle virksomheder, som har forbrudt sig mod gældende regler. Det vil også gøre det lettere for forbrugerne at vurdere, om de ønsker at rejse krav om erstatning eller fravælge den pågældende virksomhed i fremtiden.

Endelig ændres vurderingskriterierne for godkendelse af fusioner. Derved sikres det, at Konkurrencerådet kan gribe ind over for alle fusioner, der skader den effektive konkurrence. Det bliver således muligt for Konkurrencerådet at stille krav til en fusion, hvor parterne bliver i stand til at udøve væsentlig markedsstyrke, selv når det er den anden- og den fjerdestørste aktør, der fusionerer uden at blive den største virksomhed på markedet.

Kl. 11.30

Lovforslaget indeholder også en række bestemmelser, der skal skabe større retssikkerhed. Konkurrenceankenævnet udvides fra 3 til 5 medlemmer, så det kan skabe en større modvægt til Konkurrencerådet, og endvidere moderniserer man anmeldelsessystemet for konkurrencebegrænsende aftaler, så virksomhederne kan påberåbe sig en fritagelse for konkurrenceloven uden først at have søgt om det.

Jeg er godt bekendt med, at der selvfølgelig er kommet en række forslag til yderligere ændringer af vores konkurrencelov. Et af forslagene er at åbne mulighed for gruppesøgsmål. Det er et forslag, som vi også drøftede i foråret, og som bekendt overvejer Retsplejerådet for tiden, om der bør indføres generelle regler om gruppesøgsmål i dansk ret. Det er teknisk og juridisk kompliceret, det vil ikke være hensigtsmæssigt, at vi løser det fra Retsplejerådets overvejelser og begyndte at indføre særlige regler i konkurrenceloven.

Der var andre elementer, som man sagde man godt kunne have brugt, og dem ville man godt

bruge. Jeg vil gerne sige, at jeg synes, vi står med et produkt, hvor vi igen skærper. Så kan man spørge, om det ikke er tidligt at skærpe i 2004. Vi skærpede loven i 2002, man skærpede den i 2000, man indførte den faktisk for første gang i 1998.

Jeg synes, at vi står med et forslag, der samlet set spiller fint sammen med EU's konkurrence-regler og bygger oven på disse ved at være mere vidtgående, for så vidt angår dominerende virksomheder. Jeg mener, der er tale om et ambitiøst udspil til en ændring af konkurrenceloven, som skaber et godt grundlag for, at vi kan nå bred enighed herom, og jeg kunne jo høre, at hr. Jan Trøjborg gerne mødte op i ministeriet for at diskutere det lovforslag, der ligger.

Jeg vil gerne tilkendegive, at det er jeg altid villig til, men jeg er også nødt til at kigge en lille smule på det brev, der blev sendt til »Kære hr. erhvervsminister« i november måned 2003, hvor bl.a. også hr. Jørn Jespersen gerne ville have indførelse af delt bevisbyrde, indførelse af et princip om, at virksomheder med en dominerende stilling skal indberette og, medmindre myndighederne dispenserer herfra, offentliggøre rabatprincipper, leveringsbetingelser, regler for markedsføringsbidrag, og disse skal være ikkediskriminerende, begrundelser osv.

Jeg er nødt til at sige, at der er vi altså ovre i et kapitel af bestemmelser, som hr. Jørn Jespersen og andre har fremsendt til ministeren, der vil betyde ringere konkurrence for danske forbrugere, for danske virksomheder. Sådan er tingene, må jeg sige til hr. Jørn Jespersen.

Hvis det er sådan, at en dansk virksomhed skal offentliggøre alle sine rabat- og handelsbetingelser, hvad vil der så ske ved det? Så vil alle dem, den skal konkurrere med, nøjagtig vide, hvad den sælger til. Udenlandske koncerner, der slet ikke har de her regler, kan gøre nøjagtig det samme. Det er meget, meget lidt gennemtænkt, vil jeg gerne sige.

Så må jeg jo bare erkende, at hr. Jørn Jespersen og andre ønsker, at der skal være delt bevisbyrde, dog ikke i straffesager, når man taler om konkurrenceloven. Det er bl.a. noget af det, jeg har sagt fra over for.

Så blev der sagt, at nu havde ministeren lavet om. Når man laver et så omfattende lovforslag som det her, og eksperter så siger, at det skader konkurrencen, og eksperter siger, at det er retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, så havde jeg da nok i en anden sag fået lige så mange øretæver af hr. Jørn Jespersen og kompagni, hvis jeg ikke

havde hørt en lille smule på, hvad folk, der har indsigt i sagerne, sagde til tingene.

Endnu en gang om § 10 a:

Nu hører jeg jo, at der er dårlige muligheder. Vi indfører et helt nyt værktøj for konkurrencemyndighederne i den her sag, et helt nyt værktøj, der skal gøre det endnu bedre, for at vi kan komme til at få hånd i hanke med dominerende virksomheder, monopoler. Monopoler, det er jo et meget, meget negativt udtryk, derfor kommer ordet monopoler uafbrudt og hele tiden over hr. Jørn Jespersens læber.

Det er rigtigt, at når man er stor, skal man opføre sig ordentligt, og opfører man sig ikke ordentligt, så falder hammeren. Jeg har sagt fra dag et også i dialogen med Arla og alle de andre, at sådan må det være. Men nu har vi lavet en ekstra paragraf. § 10 a er et ekstra værktøj, som ingen andre har, og som vi smider ned i værktøjsskassen til vores konkurrencemyndigheder. Lad os nu se, hvordan det virker, før man dømmer det helt ud og det går op i juristeri, bureaukrati og pjat og papir, som det blev oplyst. Lad os nu se, om tingene virker, vil jeg sige til hr. Jørn Jespersen.

Kl. 11.35

På den anden side vil jeg gerne sige, at vi jo stadig væk har § 11 i vores konkurrencelov, hvorefter konkurrencemyndighederne kan gå ud i en virksomhed, hvis de har en formodning om, at der er misbrug af den dominerende stilling, og så kan hele toget køre derefter.

Vi har skabt et ekstra værktøj, og det, hr. Jørn Jespersen så er utilfreds med, er, at det ikke er skarpt nok. Når man bare har brugt ordet særlige, så er det, folk siger til os: Der er altså for meget elastik i det her, minister, du er nødt til at sige nøjagtig, hvad er det, du skal bruge, for at myndighederne kan gå ind.

Det er det, vi har præciseret med det her lovforslag.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg er sådan set helt med på, og jeg synes, at det er prisværdigt, at ministeren gør meget ud af, at den retssikkerhedsmæssige situation skal være i orden.

Derfor var jeg sådan set også glad for den balance, som ministeren havde skabt i sit første udspil og første udkast til lovforslag, hvor der netop var tale om, at myndighederne kunne pålægge virksomheden at stille information til rådighed. Det, der sådan set alene lå i det oprinde-

lige forslag, var, at der skulle stilles information til rådighed, sådan at myndighederne havde mulighed for at tage stilling til, hvorvidt der foregik noget, der var forkert.

Det er altså ikke et spørgsmål om omvendt bevisbyrde, og jeg vil gerne bede ministeren bekræfte, at det, der lå i ministerens eget første lovforslag, ikke var omvendt bevisbyrde.

Nu kan jeg høre på ministeren, at det her ligger i forlængelse af EU's konkurrenceregler. Det er jo decideret forkert, og jeg vil gerne bede ministeren bekræfte, at det er sådan, at efter EF-retten er bevisbyrden i udgangspunktet ét sted, men at den forrykker sig, sådan at man i sidste ende i forbindelse med retssager mod virksomheder ifølge EF-retten kan ende med en situation, hvor der er decideret omvendt bevisbyrde, altså et langt videre udgangspunkt end det, vi tager, både i det oprindelige lovforslag og bestemt også i det, der ligger nu.

Altså EU's konkurrenceregler på det her område opererer med decideret omvendt bevisbyrde. Det er ...

Formanden:

Så er det ministeren.

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

... jo ikke en argumentation for, at vi skal have det her. Det er bare for at sige, at det her bestemt ikke ligger i forlængelse af EU's konkurrenceregler.

Formanden:

Så lader vi ministeren svare.

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg er da glad for at høre, at Enhedslisten ikke går ind for omvendt bevisbyrde. Jeg er fuldt bekendt med, at der er regler i EU's konkurrenceret, der er anderledes end dem, vi har i Danmark, men det er en klar melding fra Enhedslisten, som jeg gerne vil sige tak for.

Vi har lavet et lovforslag og sendt det i høring, og Advokatrådet og andre eksperter er kommet og har sagt til det: Minister, det her er ikke godt nok, det er retssikkerhedsmæssigt betænkeligt.

Hvor er det så, vi har ændret?

Det, der er sendt i høring på § 10 a, stk. 3, lyder: Anvender en dominerende virksomhed, der har fået et påbud efter stk. 1, over for handels-

partnere på det danske marked priser, rabatter, økonomiske fordele eller øvrige vilkår, som afviger fra eller ikke fremgår af de forretningsbetingelser, der er indsendt til Konkurrencestyrelsen, skal den dominerende virksomhed i sager om overtrædelse af § 11, stk. 1, godtgøre, at dens adfærd ikke er i strid med den.

Ekspertene siger, at det er betænkeligt, og det er derfor, at der foreligger en ny formulering i det, der er fremsat her i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg vil gerne bede ministeren svare på mit spørgsmål om det oprindelige lovforslag i stedet for alene at læne sig op ad høringssvarene. Det er tilladt at tænke frit og evaluere, hvad det er for nogle forskelle, der på de to forslag.

Derfor vil jeg bede ministeren bekræfte, at hvis man taler om omvendt bevisbyrde, så er det et spørgsmål om, at den anklagede part skal godtgøre, vedkommende skal altså bevise, at vedkommende ikke har gjort noget kriminelt. Det er altså ikke et spørgsmål om, at man som anklager skal bevise, at der er foregået noget ulovligt, men at man som anklaget skal bevise, at man er uskyldig. Det er omvendt bevisbyrde, og det er noget, som er yderst betænkeligt, fordi det jo er fuldstændig korrekt, at det ikke altid er sikkert, at man kan bevise, at man er uskyldig, og derfor skal det selvfølgelig være den anden vej rundt.

Vil ministeren bekræfte, at det, der lå i det oprindelige forslag, ikke handlede om, at virksomheden skulle bevise sin uskyld, men handlede om, at virksomheden skulle gøre aftaler tilgængelige for myndigheder, sådan at myndighederne kunne vurdere, hvorvidt der var tale om ulovlige handlinger?

Der er altså ikke tale om omvendt bevisbyrde, men alene tale om at skulle stille informationer til rådighed. Det er to fuldstændig forskellige ting. Vil ministeren bekræfte det?

Kl. 11.40

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jamen man kan godt begynde at gå ind i et større juridisk spilfægtteri om det. Jeg fremlægger jo ikke et høringsforslag, men når der nu kommer kritik, når man sætter retssikkerhedsmæssige spørgsmålstejn ved nogle af de formuleringer, der er i det, der er lagt frem – jeg lægger jo ikke

noget frem, hvor jeg mener der er omvendt bevisbyrde – når folk, der er eksperter på de her områder, rammer ned i formuleringen af § 10 a, stk. 3, om at godtgøre, at ens adfærd ikke er i strid hermed, så har vi hørt på det, for det var ikke det, der var meningen med det. Jeg har ikke ment, at der skal være omvendt bevisbyrde.

Jeg er nødt til at sige endnu en gang, at det her er et ekstra værktøj, et håndtag, der ligger i de danske konkurrencemyndigheders værktøjskasse, til at gå ind og få en tidligere dialog for tidligere at få det afdækket, hvis der er nogen, der ikke opfører sig ordentligt. Glem nu ikke, at vi har alle Konkurrencestyrelsens muligheder til på Konkurrencerådets vegne at aflægge kontrolbesøg, dawn raid, eller hvad de kalder det. De muligheder er stadig væk til stede, vil jeg gerne sige.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Ministeren fremhæver, at jeg synes, monopoler er en grim ting. Det er fuldstændig rigtigt. Det synes jeg. De er til skade for den effektive konkurrence, for samfundsøkonomi, for forbrugere, for det frie valg og på længere sigt også for erhvervslivet selv. Jeg troede egentlig, at erhvervsministeren var enig med mig i, at monopoler er en grim ting, og hvis han er det, så er der jo ingen grund til polemiske udfald i den anledning.

Men jeg fik ikke svar på mit spørgsmål om, hvorvidt ministeren mener, at vi rent faktisk har en velfungerende konkurrence i det danske samfund i dag. Jeg fik måske en lille antydning af et svar, fordi ministeren nu siger, at vi har en velfungerende konkurrence allerede i dag. Betyder det, at regeringen synes, at konkurrencen på det danske marked er god nok allerede nu?

Spørgsmål nummer to: Hvorfor skal der være alle disse betingelser for at bruge det nye værktøj? Jeg er enig i, at det er godt, vi får et nyt værktøj, men hvorfor er der så tre sedler på værktøjskassen, hvor der står: Må kun bruges ved meget specielle lejligheder. Skal derudover opfylde følgende betingelser. Kun hvis der foreligger særlige behov, må denne værktøjskasse åbnes.

Hvorfor må myndighederne ikke bare bruge værktøjet, når de synes, der er brug for det?

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Til det sidste vil jeg gerne sige, at der var jo formuleringerne særlige tilfælde, skønne nødvendigt. Når man sender det her i høring, hvad er så »skønne« og »særlige tilfælde«? Så spørges der, om ministeren ikke kan uddybe det, og det er jo netop det, vi har gjort. Vi er gået ind og har uddybet det, så der ikke står en eller anden gang elastik i lovforslaget.

Vi må jo hele tiden følge konkurrenceloven, og det har vi gjort hele tiden. Det er derfor, jeg har skærpet den en gang i den tid, jeg har været økonomi- og erhvervsminister. Nu skærper jeg konkurrenceloven endnu en gang for at skabe bedre konkurrence. Der er mange steder i det danske erhvervsliv, hvor vi kunne ønske os en bedre konkurrence, og det er jo det, vi opererer med gentagne gange. Byggeriet er jo et af de steder, hvor vi har set effektiviseringer udvikle sig i Sverige på en anden måde end i Danmark. Det er der mange, mange parametre på. Var det bare sådan, at jeg lige kunne læse fire punkter om og lave det om, og så havde vi en dobbelt så god konkurrence i Danmark.

Men jeg er da glad for at høre, at hr. Jørn Jespersen har den holdning til monopoler, for det, den borgerlige regering har bekæmpet hele tiden, er monopoler, også inden for det offentlige, men piben har ofte en anden lyd, når vi begynder at bekæmpe de statslige monopoler. Vi ønsker, at virksomheder også kan være store i Danmark, at der kan være vækst ud af landet, der kan skabe arbejdspladser, og vi har jo store danske firmaer, der skaber masser af job i Danmark, samtidig med at de skaber job i udlandet til gavn for os alle sammen, til gavn for vores velfærd. Men jeg har heller ikke lyst til, at der findes monopoler, der truer forbrugerne og majoriserer dem. Det er der jo ingen, der sidder her i Folketinget, der har.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Somme tider kunne det godt komme til at lyde, som om regeringen er interesseret i at bekæmpe monopoler inden for det offentlige, men synes, det er fint nok, at de er der på det private område. Det er jo en lidt paradoksal holdning.

Det, vi snakker om nu, er jo at regulere markedet, og det er at bekæmpe monopoler og deres misbrug af deres dominerende stilling på markedet. Vi er enige om, at konkurrencen ikke er

god nok og effektiv nok, som det er i dag. Derfor er det jo interessant at finde ud af, hvilke initiativer regeringen vil tage for at forbedre den, og jeg er godt klar over, at det ikke er noget, man sådan lige gør. Det kræver ganske omfattende initiativer, men det nødvendiggør jo altså også, at man kommer i gang.

Så hvad er det, man vil gøre? Det efterlyser jeg svar på.

Kl. 11.45

Så spørger jeg igen: Hvorfor er det nødvendigt med præciseringer af, under hvilke forudsætninger det nye værktøj kan bruges? Jeg ved godt, at man opfatter det som præciseringer, men man kunne også kalde det begrænsninger og kraftige indskrænkninger af, hvornår værktøjet kan bruges, og hvorfor er det nødvendigt? Hvad ville der ske, hvis myndighederne bare kunne gøre det, når de syntes, der var et behov, og skønnede, at det var nødvendigt? Hvad er risikoen set fra erhvervslivets side, bortset fra at nogle monopoler måske kunne blive afsløret i misbrug af dominerende stilling? Hvad er risikoen?

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Risikoen er jo, at der ikke er klare regler. Det er os, der sidder i denne sal, der er lovgivere, og med lov skal land bygges. Sådan er det nu engang.

Hvis der bare står »særlige forhold« og »skønner«, er der nogle, der vil sige, at det er for slapt, at lovgiverne ikke tilkendegiver klart, hvilke forhold der tænkes på. Skal det være op til den enkelte embedsmand at sige, hvornår vi går ind i sagen? Derfor har vi klargjort det, og det har jeg svaret på mere end én gang.

Og endnu en gang: Vi ønsker da at forbedre konkurrencen på en række områder. Men der er jo det forhold, når vi taler planlovgivning, at den måske begrænser konkurrencen noget. Der er nogle, der mener, at hvis man kunne bygge Bilkaer, hvor man havde lyst i Danmark, faldt prisen på dagligvarer. Der er nogle, der har den holdning. Jeg ved ikke, om det er holdningen i SF, men så er den i hvert fald ny.

(Kort bemærkning).

Jan Trøjborg (S):

Ministeren sagde så rigtigt, at konkurrenceloven var blevet strammet o – jeg tror, ministeren brugte det udtryk – er række gange, nemlig i

1998 og 2000, og her i 2004 er der nu endnu et forslag til forbedring af konkurrenceloven.

I den forbindelse vil jeg henlede ministerens opmærksomhed på, at jeg synes, hr. Lars Barfoed sagde noget klogt – det gør han ofte her i Folketingssalen – nemlig at det kunne være hensigtsmæssigt at overveje, om det ikke var muligt at skabe mere sikkerhed og mere tryghed i forbindelse med virksomhedernes behov for at have mere faste regler, der ikke blev ændret hele tiden, også på konkurrencelovområdet.

Derfor vil jeg spørge ministeren, om debatten i dag ikke giver ministeren anledning til at overveje at gå i dialog med oppositionspartierne, der har anmodet om, at man får en ændring af § 10 a, så den bliver en paragraf, der kommer til at virke i praksis. Så kunne ministeren også komme ud af det dilemma og den fælde, ministeren er fanget i, mellem på den ene side gerne at ville have en effektiv konkurrencelov og på den anden side at blive rost så meget af erhvervsorganisationerne, at enhver må stille sig selv det spørgsmål, om der ikke er berettiget tvivl om, hvorvidt den virker i praksis. Så spørgsmålet er, om ministeren ikke synes, der er anledning til at række hånden frem til oppositionen for at få en ny drøftelse af § 10 a, som den er formuleret i ministerens forslag.

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil da gerne sige til hr. Jan Trøjborg, at en minister jo altid er åben over for de indspil, der kan komme under en udvalgsbehandling.

Vi har diskuteret konkurrenceloven, og jeg er meget, meget glad for, at det konkurrencelovforslag, der ligger i Folketinget i dag, ikke ligner det brev, som oppositionen sendte til ministeren den 20. november 2003. Så skulle jeg hilse og sige, at vi havde fået en dårligere konkurrencesituation.

Jeg mener ikke, at ministeren er fanget, hverken i et dilemma eller i en fælde. Vi har fået berettiget kritik for, at regeringen ikke var præcis nok. Advokatrådet har sagt, at det og det var betænkeligt, og det er derfor, vi har justeret det.

Men jeg vil gerne sige til hr. Jan Trøjborg og alle andre, at det ikke ændrer ved, at vi til enhver tid ønsker en effektiv konkurrencelov. Vi er selvfølgelig altid åbne over for en dialog, men vi cancel'er ikke § 10 a. Vi mener faktisk, vi har tænkt os meget godt om med hensyn til § 10 a, men vi er selvfølgelig altid åbne over for en dialog.

(Kort bemærkning).

Jan Trøjborg (S):

Bare for at få det afklaret: Er det Advokatrådet, ministeren lægger mest vægt på, eller lægger ministeren mest vægt på at få et bredt flertal i Folketinget?

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil sige, at jeg bestræber mig jo altid på at lave et så bredt forlig som overhovedet muligt, for jeg mener faktisk, at konkurrenceloven er erhvervslivets grundlov.

Så kan man diskutere, om det er betænkeligt, at vi hele tiden bliver ved med at justere hvert andet år, for det er jo det, der er sket. Men det er bl.a. som følge af, at vi må følge med den verden, der udvikler sig hele tiden, for det er absolut nødvendigt.

Kl. 11.50

Jeg er åben over for en dialog, men giver ingen tilsagn om at cancel en hel masse på det område. Jeg ser selvfølgelig gerne, at man fra oppositionens side ser med lidt nye briller på lovforslaget, når vi nu skal gennemgå det, og vi har som sagt ikke bare rettet ind efter Advokatrådet. Vi sender et forslag i høring for at modtage kritik, og så retter vi forslaget til.

Formanden:

Så er det hr. Jørn Jespersen som ordfører i anden runde.

Jørn Jespersen (SF):

Jeg er sådan set enig med økonomi- og erhvervsministeren i, at det ville være ønskeligt at få en konkurrencelov, som kunne holde i en del år, og at man ikke ændrede de betingelser, som virksomhederne opererer under, så ofte, som det er sket. Men hvis det skal kunne lade sig gøre, bliver man jo nødt til at have en klar opfattelse af, hvad det er, der har afstedkommet de mange ændringer, der har været.

Ministeren siger, at det er, fordi verden har ændret sig, og betingelserne er nye, og at vi derfor er nødt til at tilpasse konkurrencelovgivningen. Det er jo givetvis rigtigt i et vist omfang, men man kunne jo også have den, tror jeg, lige så rigtige opfattelse, at når det har været nødvendigt at lave konkurrenceloven om så mange gange, er det, fordi man ikke på noget tidspunkt har lavet den så tilstrækkeligt om, at den rent faktisk fungerede tilfredsstillende og derfor

kunne overleve rent politisk i længere tid ad gangen. Jeg tror, den væsentligste grund til, at der hele tiden er et pres på konkurrencelovgivningen, er, at vi ikke har sikret, at den rent faktisk kan håndtere virkeligheden og håndtere de dominerende virksomheder og risikoen for, at de misbruger deres dominerende placering.

Hvis vi kunne sikre, at vi nu fik lavet en holdbar konkurrencelovgivning, der stoppede huller og lukkede for misbrug, så der ikke blev behov for at revidere den efter 1, 2 eller 3 år, kunne vi dermed imødekomme ministerens ønske om en lidt mere langtidsholdbar konkurrencelovgivning. Men det kræver jo, at der er en vilje til at komme oppositionen i møde, så vi ikke kommer i den situation, at en ny regering efter et valg måtte ønske at lave loven fuldstændig om, eventuelt baseret på et snævert flertal, fordi det er det eneste, man kan komme igennem med. Jeg tror, der er en fælles interesse i at få nogle forhandlinger og få strammet op på området, hvis det kan lade sig gøre.

Så bare lige en bemærkning til ministerens inddragelse af Bilka i denne sammenhæng, som jeg synes var bemærkelsesværdig. Ministeren siger, at der er nogle, der mener, at hvis man bare kunne lave Bilkaer alle mulige steder, ville man få en mere effektiv konkurrence. Det er der sikkert nogle der siger, men jeg ved ikke, om ministeren mener det, og om man her kan se en modsætning mellem økonomi- og erhvervsministeren og miljøministeren, der jo har lagt megen vægt på at håndhæve lovgivningen, for så vidt angår butiksstørrelser og planlægningshensyn, og som i den forbindelse har understreget, at det også er regeringens ønske at sikre et varieret og bredt butiksubud både i byerne og på landet. Det håber jeg da er hele regeringens intention og ikke kun noget, miljøministeren siger.

Vi har den principielle opfattelse i SF, at en ægte konkurrence og en effektiv konkurrence foregår efter meget bestemte spilleregler, som alle er underlagt, og som sikrer, at alle eller i hvert fald så mange som muligt har en mulighed for at være med i konkurrencen. Fri konkurrence er ikke at lade de stærke gøre, hvad de har lyst til, selv om nogle kunne have den opfattelse. Fri konkurrence opfattet som en fri råderet for kapitalen fører efter vores opfattelse til undergravelse af den fri konkurrence. Man kunne komme lidt i tvivl om, hvordan regeringen analyserer det, men vi går ind for lov og ret, ordentlig planlægning og fælles spilleregler og konkur-

rence på det grundlag. Det er nemlig den langtidsholdbare konkurrence.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil bare sige til hr. Jørn Jespersen, at jeg kunne have brugt Walmart, jeg kunne have brugt Lidl, og jeg kunne have brugt SuperBrugsen for den sags skyld; det er sådan set fuldstændig ligegyldigt. Det var bare for at illustrere, at det at lave en konkurrencelov, som ikke skal revideres, ville jo svare til, at regeringen skulle lave en skattelovgivning uden huller.

Jeg tror, vi er i den situation, at i en verden, der udvikler sig hele tiden, og hvor vi ser en konkurrence, der bliver mere og mere global, vil det hele tiden være nødvendigt at revidere de gældende regelsæt, og jeg må blot konstatere til afslutning, at selv om det lyder flot, når vi hører hr. Jørn Jespersens bemærkninger om lige konkurrence og lignende, hænger det slet ikke sammen med det brev, jeg fik den 20. november 2003.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Det glæder mig, at ministeren gik op igen, for der var et spørgsmål, jeg ikke fik svar på i sidste runde, fordi vi kun har to korte bemærkninger.

Kl. 11.55

Ministerens har lagt megen vægt på nogle af de høringssvar, der kom til udkastet til lovforslaget, og derfor vil jeg gerne bede ministeren svare på, om ministeren vil sende forslaget ud i en ny formel høringsrunde, så alle parter igen får mulighed for at tage stilling til de forandringer, som ministeren har lagt ind i lovgivningen.

Hvis man kigger på de høringssvar, der angår den paragraf, vi har diskuteret meget indgående i dag, er det jo sådan, at f.eks. Forbrugerrådet og Håndværksrådet synes, at den oprindelige form var rigtig god og ytrede sig positivt om den, mens en række andre ytrede sig negativt. Derfor var det måske på sin plads, når man forandrer den paragraf, at man åbner mulighed for, at disse mange gode organisationer får mulighed for at tage stilling til det, der foreligger. Det kunne jo også være, ministeren endnu en gang blev klogere, som han blev under første runde.

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil gerne give et klart svar, og det er nej. Vi har haft første behandling i dag, og nu ser vi frem til udvalgsbehandlingen.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Så mener jeg egentlig blot, at man som opsamling på denne debat må sige, at ministeren starter med at fremlægge et ganske fornuftigt udkast til et lovforslag, som jeg vil tro at den samlede opposition og alle de borgerlige partier kunne bakke op om. Herefter kommer forslaget i høring, og der kommer nogle indvendinger fra industrien og Advokatrådet, som gør, at ministeren forandrer lovforslaget, så der tilsyneladende ikke længere er bred opbakning til det i Folketingssalen, og en række andre organisationer formodentlig også ville have nogle indvendinger.

Ministerens har været rigtig opmærksom på at lytte til industrien – det kender vi også fra andre situationer med denne regering – men er efterfølgende ikke interesseret i at høre, hvad andre organisationer måtte have at sige i denne sammenhæng. Det synes jeg er sørgeligt, og jeg synes, det er en ensidig måde at tage stilling til, hvordan et lovforslag skal se ud.

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg synes, det er sørgeligt, at Enhedslisten bruger sin taletid til at konkludere, hvad ministeren har gjort. Jeg synes, Enhedslisten skulle bruge sin taletid til at fortælle, hvad man ønsker at ændre.

Vi har haft lovforslaget i høring, vi mener, at der ligger et godt og ambitiøst forslag, og jeg må sige, at når man muligvis ikke vil stemme for mere fusionskontrol og ikke vil stemme for mere bindende videresalgspriser, kan man kun være en lille smule forundret. Og så må jeg sige, at jeg beklager, at Enhedslisten ikke ønsker at deltage i arbejdet.

Formanden:

Så er det fru Pernille Rosenkrantz-Theil som ordfører i anden omgang.

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg synes sådan set, jeg har gjort det ret klart i både mit ordførerindlæg og mine tidligere bemærkninger, hvad Enhedslisten gerne vil, men hvis det er svært for ministeren at forstå det, kan jeg godt gentage det.

Det er sådan, at Enhedslisten ønsker at etablere en konkurrencelovgivning, der sikrer, at de store virksomheder ikke kan tryne de små virksomheder. Vi ønsker, at konkurrencemyndighederne skal kunne få adgang til de informationer, der gør dem i stand til at finde ud af, om de store virksomheder benytter sig af ufine metoder i forbindelse med konkurrence med de små virksomheder.

Det er, hvad Enhedslisten ønsker. Det mener vi ministeren levede op til i sit første lovforslag, og derfor er vi kede af, at ministeren på baggrund af industriens og andres indvendinger har forandret det oprindelige lovforslag, så det ikke længere er muligt at få fingre i de nødvendige informationer. Det vil i mange, mange tilfælde være umuligt for konkurrencemyndighederne at godtgøre, at der er begrundet mistanke, når de ikke har adgang til informationerne, og det var netop derfor, vi ønskede, at der var mulighed for, at de kunne få adgang til dem.

Jeg synes sådan set, jeg har gjort det klart, at i denne sammenhæng ønsker Enhedslisten ikke en omvendt bevisbyrde, men at konkurrencemyndighederne får adgang til informationer. Det synes vi er et rimeligt minimum, og det stiller i øvrigt overhovedet ikke danske virksomheder i en anderledes position end alle andre virksomheder i EU, så når Venstres ordfører tidligere har sagt heroppefra, at det vil betyde, at virksomhederne flytter til udlandet, er det ganske simpelt noget vrøvl. I udlandet vil de jo opleve, at reglerne er præcis de samme som dem, ministeren lagde op til i første omgang, og man kan sige, at i forbindelse med EF-retten er det faktisk sådan, at lovgivningen går endnu videre. Ved EF-retten kan man nemlig kræve decideret omvendt bevisbyrde, altså noget, som vi i Enhedslisten måske synes er at trække det lige langt nok ud.

Jeg håber, ministeren denne gang har forstået, hvad det er, Enhedslisten vil.

Kl. 12.00

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Hvad er det for nogle eksempler, der kan gives på, at med de tre kriterier kan en virksomhed

punkt 1 ikke komme med en klage, Konkurrencerådet kan punkt 2 ikke gribe ind over for nogle, der misbruger det, fordi man ikke kan gennemskue, at der foregår et misbrug? Jamen det kommer da helt af sig selv, for misbrug kan jo kun gå ud over en anden part, nemlig en konkurrent, som f.eks. indgiver en klage. Dermed har konkurrenten selvfølgelig også en indikation af, hvad der foregår. Altså det er, som om det er helt umuligt for Konkurrencerådet at arbejde med de tre kriterier.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg kan godt prøve at gøre det mere konkret. Lad os sige, at et lille mejeri har en mistanke om, at der bliver anvendt ufine metoder af et større mejeri. Så kan det lille mejeri godt henvende sig til konkurrencemyndighederne for at bede om at få det undersøgt, men konkurrencemyndighederne har ikke skyggen af chance for at vide, om der er begrundet mistanke.

Deres problem er jo, at de bliver nødt til at vide, hvilke aftaler der foreligger, for at kunne godtgøre, at der er begrundet mistanke. Konkurrencemyndighederne har som udgangspunkt ikke adgang til de aftaler og kan ikke pålægge virksomheden at indsende de aftaler, medmindre der er begrundet mistanke.

Det vil altså sige, at konkurrencemyndigheden står i en hårknudesituation, fordi den ikke har mulighed for at indhente de oplysninger, der afgør, om den har en begrundet mistanke. Jeg håber, at det var konkret nok.

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Ikke for at forlænge det her, men altså de kriterier, der er, er jo lige præcis med i det eksempel, der bliver givet her. Der skal foreligge særlige markedsforhold. Hvis det er et lille mejeri over for en stor gigant, jamen så er det kriterium opfyldt. Punkt 2 er, at der foreligger en ikke ubegrundet klage fra en konkurrent, jamen altså hvis et lille mejeri faktisk kan se, at der er et mønster, så er den jo ikke ubegrundet. Punkt 3 er, at på grund af disse forhold og særlige behov får Konkurrencestyrelsen større indsigt i, hvorledes den dominerende virksomhed fastsætter sine priser, rabatter m.v.

Jamen så er de jo opfyldt. Det eksempel, der bliver givet her, opfylder de her kriterier. Hvad er problemet så?

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg kan godt gentage det. Problemet er, at konkurrencemyndighederne for at komme med noget, der ligner begrundet mistanke, bliver nødt til at have adgang til nogle informationer, som de ikke har adgang til. Det er sådan set sagen i en nøddeskal.

Det er derfor, at der er nogle parter i denne her sag, nemlig f.eks. dem, der beskytter forbrugerinteresser, som var rigtig godt tilfreds med det første forslag, fordi det netop gav myndighederne mulighed for at gå ind og indhente oplysninger.

Deri lå der jo ikke nogen dom. Derfor kan jeg heller ikke forstå, hvorfor Venstres ordfører har så stort et problem med det. I det, at man beder om at få adgang til nogle informationer, ligger der ingen dom. Det er først i vurderingen af de informationer, at der kan foreligge en indgriben. Det er det, som Venstres ordfører har fået til at lyde som omvendt bevisbyrde. Altså omvendt bevisbyrde handler sådan set om, at en anklaget skal bevise sin uskyld.

Det er slet ikke det, der lå i det oprindelige forslag. Der lå blot i det oprindelige forslag, at man skulle fremsende de dokumenter, der gjorde det muligt for andre at tage stilling til, hvad der foregik. Det er sådan set blot et spørgsmål om åbenhed. Men det kan jeg forstå at hverken Venstre eller i øvrigt ministeren for nuværende er interesseret i, og dermed lader man sådan set bare de store fortsætte med at tryne de små. Det synes jeg er et meget, meget stort problem.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 12.04

Mødet genoptaget kl. 13.00

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 65: Forslag til lov om ændring af sømandsloven og lov om skibes besætning. (Justering af reglerne om tidsbegrænset ansættelse for søfarende samt tilpasning af nationalitetskrav til førere af handelsskibe og fiskeskibe).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

(Fremsat 27/10 2004).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Kim Andersen (V):

Dansk søfart er inde i en rigtig gunstig udvikling. Det er et fremgangsrigt erhverv, som på trods af internationalisering og hård global konkurrence klarer sig overordentlig flot til glæde for dansk økonomi og beskæftigelse.

Det skyldes naturligvis, at vi har nogle dygtige og fremsynede redere, som bygger på dansk søfartstradition. Det skyldes, at vi har et højt uddannelsesniveau blandt vores søfarende, og så skyldes det naturligvis også, at vi her fra Folketingets side i tide har vidst at give erhvervet nogle fornuftige rammebetingelser. Her tænker jeg på DIS-loven, som i sin tid blev vedtaget med bredt flertal i Folketinget, og jeg tænker også på tonnagebeskatningsloven, som vi indførte for 3 år siden.

Det har rederierhvervet og rederiernes ansatte forstået at udnytte meget, meget positivt, og vi ser nu en periode, hvor erhvervet er præget af fremgang og optimisme. Rederne er i front med den samlede tonnage. Den har aldrig været større i Danmarks historie, faktisk er den jævnt stigende hele tiden. Beskæftigelsen af danske søfarende går det meget positivt med, og valutaindtjeningen for det danske samfund er ganske gunstig. I år bliver den på den gode side af 100